

3 2020 | SRB-FORENINGEN.SE

SRB-BLADET

AVELSFÖRENINGEN FÖR SVENSK RÖD OCH VIT BOSKAP

LISTA ÖVER ÅRETS ALLA
PRISTAGARE

Alex Arkink

GENETIKEN BAKOM
HORNLÖSHET

BRA AVKASTNINGRESULTAT FRÅN
KOKONTROLL 2020

**INBJUDAN
DIGITAL
UTSTÄLLNING**

ORDFÖRÄNDE HAR ORDET

Ännu ett år går mot sitt slut. Lika tillfredsställande som det är när en växtsäsong sätter fart och man släpper ut djuren är det när man ser sina lager välfyllda och ställer in lurviga och välväxta kvigor under hösten. Här på Skaraslätten har vi fått bra skörd av det mesta under året, även om nederbörden spelat några spratt med lite sämre näringsvärden i gräset som följd. Vi har under hösten fått till mer areal och räknar med att vara helt självförsörjande under nästa år, vilket känns viktigt för totalekonomin i det ekologiska jordbruket.

Då höstens stora begivenhet Elmia blivit inställd har vi i SRB-föreningen bestämt oss för att liksom flera organisationer i omvärlden (till exempel Finland, där undertecknad fick äran att agera domare) anordna en digital utställning. Vi hoppas givetvis på stor uppslutning till den. Kanske kan det vara ett sätt att komma runt två saker som många skyggat tillbaka för i samband med utställning - transport av djuren och smittorisken när djur från olika besättningar blandas.

Undertecknad har under året valts in i VikingGenetics' rasstyrelse och har hittills deltagit på två möten. En stor del av SRB-kons framtid ligger i dess händer och jag hoppas verkligen att jag med ett jordnära perspektiv kan bidra till att föra SRB mot nya segrar.

Robert Albertsson

SRB-Styrelsen

Ordförande

Robert Albertsson Vald till 2022
Synnerby Tomten, 532 95 Skara
Mobil 0702-23 15 48
E-mail albertsson_83@hotmail.com

Vice ordförande

Kristina Pershagen-Samuelsson V. t. 2022
Stumsnäs Myrgatu 3, 795 95 Vikarbyn
Mobil 0762- 09 20 97
E-mail kristina.pershagen@gmail.com

2:a Vice ordförande

Stefan Lennartsson Vald till 2021
Luttra Majnegården 1, 521 93 Falköping
Mobil 0705-61 59 21
E-mail stefan.lennartsson@telia.com

Anja Dalhög Vald till 2022
Lommaryds Prästgård 2, 578 91 Aneby
Mobil 0706-91 21 86
E-mail lommaryd@gmail.com

Elin Janpers Vald till 2022
Västerby 11, 783 92 Stora Skedvi
Mobil 0702-93 01 69
E-mail elinsvensson146@gmail.com

Jonas Carlsson Vald till 2022
Alby 132, 380 62 Mörbylånga
Mobil 0709-26 13 84
E-mail jms.lantbruk@outlook.com

Patrik Isaksson vald till 2021
Tockarp, 1, 578 94 Aneby
Mobil 0703-49 97 35
E-mail patrik.hjalmar1@gmail.com

Tomas Moberg vald till 2021
Rabbalshedegård 7, 457 56 Rabbalshede
Mobil 0705-72 89 59
E-mail: rabbalshedegard@gmail.com

Thomas Åkerlund vald till 2021
Långberget 323, 823 92 Holmsveden
Mobil 0738-10 84 93
E-mail thomas_bonde91@hotmail.com

Ansvarig utgivare

Maria Eriksson
Mobil 0706-62 67 98
Email maria.eriksson@srb-foreningen.se

Adress

SRB-Föreningens Service AB
Råby 2003, 242 92 Hörby
Tel 0706- 62 67 98

Produktion/Tryck

JustNu Lidköping/Lenanders, Kalmar

Innehåll

Ordförande har ordet	2
Styrelse.....	3
SRB-föreningens digitala årsstämma 2020.....	4
Priser hållbara kor 2019	7
Vandrings- och hederspriser 2019	8
Ny i styrelsen	9
Hornlöshet, VikingGenetics	10
Elitbesättningar.....	12
Genomiska toppbesättningar.....	14
Tack Alf!	15
Vårmöte	15
Tjurauktioner 1950-talet	16
Statistik officiell kokontroll 2020.....	18
Forskningsnytt.....	19
Aktuellt från livdjursförmedlingen	20
Fototävling.....	21
På besök: Vankiva	22
Inbjudan digital utställning	25
En bild säger mer än tusen råmanden	26
Lasse i Leabo	28
Ny produktchef, VikingCross.....	29
Tips, MinGård.....	30
Från: konsulenten, almanacka & shop	31

Livdjursförmedling

Bernt Ljungqvist

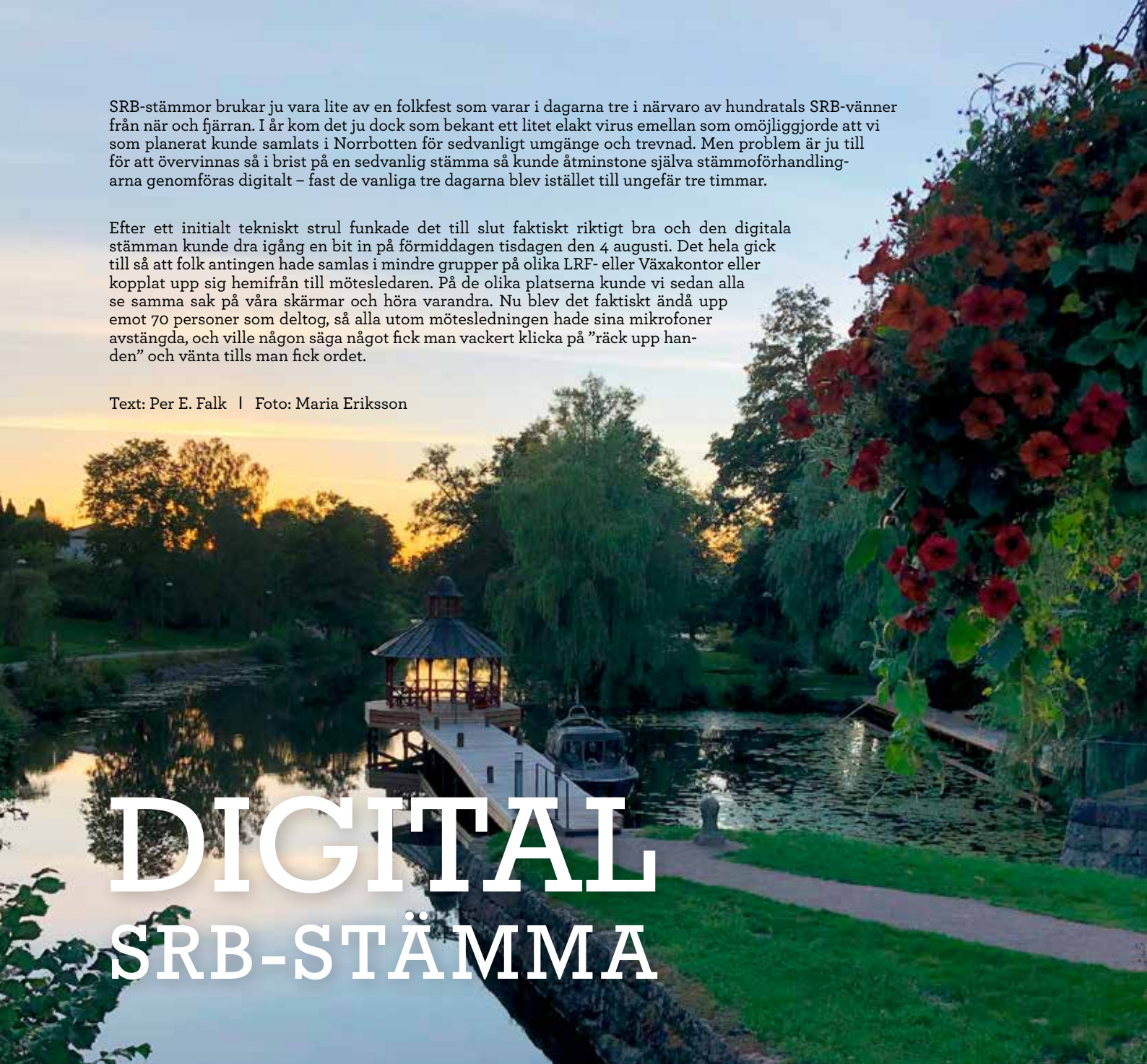
Tfn 0321- 521 23 | 0706-52 65 35

mail: ekeslunda206@gmail.com

SRB-stämmor brukar ju vara lite av en folkfest som varar i dagarna tre i närvaro av hundratals SRB-vänner från när och fjärran. I år kom det ju dock som bekant ett litet elakt virus emellan som omöjliggjorde att vi som planerat kunde samlats i Norrbotten för sedvanligt umgänge och trevnad. Men problem är ju till för att övervinnas så i brist på en sedvanlig stämma så kunde åtminstone själva stämmoförhandlingarna genomföras digitalt – fast de vanliga tre dagarna blev istället till ungefär tre timmar.

Efter ett initialt tekniskt strul funkade det till slut faktiskt riktigt bra och den digitala stämman kunde dra igång en bit in på förmiddagen tisdagen den 4 augusti. Det hela gick till så att folk antingen hade samlas i mindre grupper på olika LRF- eller Växakontor eller kopplat upp sig hemifrån till mötesledaren. På de olika platserna kunde vi sedan alla se samma sak på våra skärmar och höra varandra. Nu blev det faktiskt ändå upp emot 70 personer som deltog, så alla utom mötesledningen hade sina mikrofoner avstängda, och ville någon säga något fick man vackert klicka på ”räck upp handen” och vänta tills man fick ordet.

Text: Per E. Falk | Foto: Maria Eriksson

DIGITAL SRB-STÄMMA

Ja, ingenting kan naturligtvis mäta sig med en riktig stämma, men efter omständigheterna måste årets upplaga ändå betecknas som en stor framgång. Eftersom stämman var annorlunda så blir med naturnödvändighet även detta referat annorlunda och begränsar sig till själva stämmoförhandlingarna – så tyvärr, inte de vanliga bilderna på och refererandet av vare sig folk eller få denna gång alltså.

Utsikt över Östgötaslätten från Vreta Kluster, som var en av samlingsplatserna

MASSOR AV RÖSTRÄKNARE

Nåväl, efter det inledande tekniska strulet kunde så slutligen föreningens ordförande Robert Albertsson från sin plats i Linköping förklara stämman öppnad och hälsa alla välkomna. Då det inte fanns några särskilda talare inbjudna denna gång gick vi därefter direkt över till att välja dagens stämmopresidium. Där hade valberedningen föreslagit Marita Wolf från Rimforsa som mötesordförande och Peter Borring från Skänninge till vice mötesordförande och till dessa poster blev de också valda. Därutöver hade föreningen utsett nya konsulenterna Maria Eriksson till möttesekreterare.

Nästa punkt på dagordningen var att välja justeringsmän och rösträknare. Normalt brukar dessa vara två till antalet, men på grund av att vi nu satt i olika delar av landet fick det bli en speciallösning i år. Justeringsmännen var som vanligt två stycken, men rösträknarna blev desto fler, en för varje samlingsplats runt om i landet och därtill en extra rösträknare på den centrala samlingsplatsen vars uppgift var att vid behov summera de lokala rösträknarnas uppgivna antal röster och addera dessa till rös-

terna från de fullmäktige som satt uppkopplade hemifrån. Men, till slut blev alla valda och vid det därpå följande fastställandet av röstlängden kunde konstateras att 24 av totalt 27 fullmäktige närvarade.

Därefter behandlades diverse årligen återkommande procedurfrågor som raskt kunde avhandlas utan någon dramatik eller att något stack ut över det vanliga. För att nu nämna något så gicks sålunda räkenskaperna igenom, revisorerna fick säga sitt, ersättningar för olika funktionärer fastställdes och föga överraskande beviljades styrelsen ansvarsfrihet.

ALF ERIKSSON LÄMNADE STYRELSEN

När det gäller valen till styrelsen förlöpte även dessa utan någon dramatik, och sålunda blev samtliga av den niohövdade styrelsen som stod i tur att avgå, omvalda på två år, nämligen Anja Dalhög från Aneby, Robert Albertsson från Skara, Elin Janpers från Stora Skedvi, Kristina Pershagen Samuelsson från Vikarbyn och Jonas Carlsson från Mörbylånga. Därutöver var det i år ett fyllnadsval efter styrelsens nestor, Alf Eriksson från Långås, som egentligen skulle avgått redan i fjol men som då lät sig övertalas att stanna kvar ett extra år, bland annat för att nya konsulenten skulle få tillfälle att tanka av honom en del av hans stora kunskande. Sålunda valdes Tomas Moberg från Rabbalshede in i styrelsen på ett år.

Utöver de ovan nämnda består nu SRB-Föreningens styrelse även av Stefan Lennartsson från Falköping, Patrik Isaksson från Aneby och Thomas Åkerlund från Holmsveden. Till ordförande valdes Robert Albertsson av en enig stämma och vid styrelsens konstituerande styrelsemöte utsågs Kristina Pershagen Samuelsson och Stefan Lennartsson till förste respektive andre vice ordförande.

VOTERING VID VAL AV VALBEREDNINGEN

Efter diverse andra val av revisorer och annat blev det så dags för val av valberedning. SRB-Föreningens valberedning fungerar (oftast) efter rullande schema vilket innebär att den av de fem ledamöterna som suttit längst och också varit sammankallande står i tur att avgå medan övriga ledamöter sitter kvar. Den av de kvarvarande som suttit längst blir sammankallande till nästa år. Linda Borgs som varit sammankallande avgick och de fyra övriga blev kvar med Anders Bengtsson som ny sammankallande. Då det för presidiet ansågs ogörligt att avgöra en omröstning medelst ja-rop, valde man för demokratins skull att gå raka vägen till votering. Först efter omröstning blev Erica Axelsson från Kronoberg med knapp marginal invald i den nya valberedningen.

Presidiet och rösträkning i Linköping

FJOLÅRETS MOTIONER – VAD HÄNDE SEDAN?

Efter detta blev det dags att gå igenom vad som hade hänt med föregående års motioner som fjolårets stämma yrkat bifall till. Den första av dessa var från Mari Jönsson i Kalmars SRB-klubb och handlade om den undermåliga exteriören på vissa tjurmodrar och hon hade yrkat om en minimigräns på minst 80 för alla delegenskaper. Motionen hade blivit vidarebefordrad till Växa och VikingGenetics och Thure Bjerketorp från Växa kunde meddela att frågan diskuterats på ett internordiskt avelsmöte i december. Här hade man ännu inte kommit till beslut utan frågan var föremål för fortsatta diskussioner tillsammans med frågan om att ha enhetliga regler inom de tre NAV-länderna Sverige, Finland och Danmark.

Fjolårets andra motion var från Torsten Ericsson i Sörmlands koklubb och efterlyste dels att ett diplom skulle instiftas för de genomiskt högst testade hondjuren under det gångna året dels efterhöra med Växa om deras befintliga pris till den tjur med högst NTM under året kunde utökas till att omfatta flera tjurar. I den första delen kunde nu meddelas att SRB-Föreningens styrelse beslutat att ett sådant diplom ska börja delas ut från och med nästa års stämma.

FÖRBÄTTRAD HÄSTAMNINGSDATABAS PÅ GÅNG?

Fjolårets tredje motion som bifallits kom från undertecknad och handlade om att NAV hade ofullständiga databaser och därmed otillräcklig koll på inavelsutvecklingen, särskilt med tanke på de numera korta generationsintervallen. Som indirekt bevis för detta hade jag åberopat egna undersökningar som visat på mycket högre andel låglandsblod än vad NAV kommit fram till i många (främst norska) tjurar, vilket bevisade att djupet i härstamningarna inte ens nådde till 70-talet (när en del av HF-blodet första introducerats i NRF) vilket ska sättas i relation till att de inavelsproblem som plågar dagens HF härrör från 60-talet.

Motionen hade vidarebefordrats till NAV, VikingGenetics och Växa och Freddy Fikse från Växa kunde meddela att man i medeltal hade mycket härstamningsinformation i sina databaser men att man hade haft problem med ofullständiga härstamningsuppgifter för norska tjurar och att ett åtgärdande av detta var på gång. Undertecknad replikerade då att ett åtgärdande var angeläget och anförde nya alarmerande exempel på bristande djup i NAV:s härstamningsdatabaser, till exempel den nyligen importerade tjuren Slettebo RB 90211 som enligt NAV hade 1 % HF-blod men där jag (via officiella källor) kan styrka mer än 20 % HF. På frågan när problemen kunde förväntas vara lösta, kunde Freddy meddela att man hade förhoppningen att detta skulle kunna vara löst till kommande novemberkörning.

Fjolårets fjärde motion kom från Skaraborgs SRB-klubb och hade syfte på de redovisade rasandelarna som sådana. Där hade man upptäckt att i vissa sammanhang redovisades djurens olika rasandelar korrekt (SRB, HF, BS, MB osv) medan i andra sammanhang var de främmande rasandelarna redovisade i klump under rubriken RB så att man inte kunde utläsa andelen HF, BS, MB osv. Här efterlyste man att djurens rasandelar alltid ska redovisas på rätt sätt, dvs fullständigt enligt tidigare redovisningssätt. Motionen hade enligt stämmobeslutet vidarebefordrats till Växa, men i nuläget gavs inget besked om var i utredningsprocessen som frågan låg där.

ÅRETS MOTIONER – SLÄGGOR MOT BÅDE VIKING OCH SEMEX

Även årets första motion, som kom från Rickard Olsson i Söderåkra, handlade också om rasandelar. Här menade motionären att den utlovade utfasningen av det främmande blodet måste börja snart. Mer precist krävde han att VikingGenetics helt slutar att köpa in tjurar med 12-13% HF och istället börjar köpa in tjurar med max 5-6% HF. Han efterlyste också inköp av ett visst antal

kalvar varje år med ren SRB/finsk härstamning utan främmande blod. Styrelsen replikerade med att redovisa föreningens stamboksregler (godkända av Växa och Jordbruksverket så sent som 2016) och informerade om att man redan har en löpande dialog med Växa och VikingGenetics i frågan. Med detta ansåg man att motionen var besvarad och fullmäktige höll med.

Även årets andra motion kom från samma motionär, men hade den förra motionen udden riktad mot VikingGenetics så var udden här istället riktad mot Semex. Motionen var omfattande och innehöll ett stort antal att-satser, bland annat efterlystes fler djur med Viking-härstamningar på utställningar som Elmia och att endast personer som enbart använder VikingGenetics tjurar skulle tillåtas sitta i SRB-Föreningens styrelse.

Styrelsen gav ett likaledes omfattande svar som starkt komprimerat skulle kunna sammanfattas med att alla kor som uppfyller föreningens stamboksregler är välkomna att delta på alla av föreningen anordnade utställningar. När det gällde vilka personer som kan sitta i föreningens styrelse var kärnan i budskapet att SRB är en demokratiskt uppbyggd förening där styrelsen väljs av fullmäktigerepresentanter som i sin tur är valda efter omröstning i de olika SRB-klubbarna i landet. Därutöver har varje SRB-medlem som närvarar på föreningens årsstämma rätt att föreslå vem man vill till samtliga olika funktionärsuppdrag, inklusive valberedning och styrelse. Med detta ansågs motionen besvarad vilket också fullmäktige instämde i.

TVEKSAMHETER OM "SPARAT FODER"

Den tredje motionen var en gemensam motion från Värmlands koklubb och Skaraborgs SRB-klubb. Här hade man reagerat på att det nya avelsvärdet "Sparat foder" var ett indirekt mått där så dålig tillväxt som möjligt ger i motsvarande grad högre avelsvärde. Detta ansåg man var direkt skadligt, dels med tanke på tjurkalvarna för köttproduktion och dels med tanke på att mindre kroppar hos hondjuren direkt motverkar avelsmålet för högre avkastning.

Styrelsen ansåg i sitt svar att frågan var mycket viktig men att förklaringen låg i att man för närvarande i Norden (och i världen) tittar på två typer av mått på foder-effektivitet, dels på underhållsbehov (det som införts nu där små djur kräver mindre foder) och dels på ett metaboliskt index som är ett direkt mått på de enskilda kornas foderkonsumtion. Problemet är dock att det sistnämnda varit mer komplicerat än väntat att få fram. Intill dess har man, mera som ett signalvärde att man arbetar med frågan, börjat använda underhållsbehov men å andra sidan åsatt det en mycket låg vikt i totalindexet. Även här ansåg styrelsen med denna förklaring att motionen var besvarad – och fullmäktige höll med.

BÄTTRE INFORMATION OM HONDJUREN STIMULERAR INTRESSET

Årets fjärde och sista motion kom från Östergötlands SRB-klubb. I den motionen efterlyste man intensifierade insatser för att skapa intresseskapande information. Bland annat efterlystes tydligare information om tjurarnas mödrar. Här hade det i och för sig blivit bättre när man åter börjat presentera mödrarnas exteriör och produktionsresultat, men dessvärre var uppgifterna om kornas identitet helt anonymiserade. Då förvisso inte alla, men väldigt

många är intresserade av mer information om vilka kofamiljer mm. som gömmer sig bakom siffrorna yrkade man att de nu anonymiserade uppgifterna skulle avanonymiseras då varje intresseskapande åtgärd som kan vidtas kan bidra till att stärka SRB-rasens ställning.

Styrelsen menade i sitt svar att all information som kan bidra till att stärka SRB-rasens framtid är positiv information och yrkade bifall till motionen. I den efterföljande diskussionen föreslog dessutom undertecknad att informationen skulle göras klickbar på så att man kan klicka sig vidare även på hondjuren på motsvarande sätt som man redan kan göra med tjurarna. Efter ytterligare diskussion utmynnade detta i ett tilläggsyrkande där styrelsen gavs i direkt uppdrag att försöka påverka NAV och VikingGenetics att skapa enklare och tydligare information om hondjuren och att informationen dessutom bör göras tillgänglig på mobila plattformar. Styrelsens gav tilläggsyrkandet sitt gillande och adderade detta till sitt ursprungliga förslag som därmed blev styrelsens nya förslag på hur motionen skulle hanteras – och även här gick stämman i enighetens tecken då även fullmäktige höll med.

ÖVRIGA FRÅGOR OCH AVTACKNINGAR

Efter motionsbehandlingen hälsade Bert Persson från Norrbottens SRB-klubb oss välkomna till nästa års stämma i Norrbotten – en stämma som om det inte vore för Covid-19 de skulle ha haft redan i år. Under punkten övriga frågor redogjorde sedan Bernt Ljungqvist för föreningens livdjursförmedling. Klas Johansson från Östgötaklubben meddelade att man kommer skänka SRB-kalvar till Vretaskolan när den blivit uppbyggd efter branden och Susanne Lindmark från Burträsk efterlyste tydligare information medelst tydliga markeringar var olika optimum för olika delegenskaper ligger – en fråga som styrelsen lovade att ta med sig till kommande möten.

Därefter blev det dags för diverse avtackningar, och där måste vi naturligtvis särskilt nämna avtackningen av avgående styrelseledamoten Alf Eriksson som lovades en ordentlig avtackning nästa gång vi kan träffas fysiskt och hålla en vanlig stämma. Som allra sista programpunkt stod en presentation av årets pristagare vilka kommer få sina priser utdelade vid nästa års stämma i Haparanda.

Föreningens ordförande Robert Albertsson avtackar valberedningens avgående sammankallande Linda Borgs för ett väl utfört uppdrag. Årets stämma var Coronaanpassad och därmed blev det inga kramar detta året.

Deltagare i Borlänge

PRISER SRB STÄMMAN - HÅLLBARA KOR

Plakett och diplom till kor med hög livstidsproduktion, över 8 400 kg fett och protein kontrollåret 2019.

70 PIA

5-44530-463 JESSI SRB FÖDD 2005-10-15
F. 1213 Peterslund SRB 91213 MF. 3442 Stöpafor SRB 93442
Ägare: Tomas Lagerqvist, Mora Gård, Malmköping

5-40503-70 PIA SRB FÖDD 2007-04-29
F. 1213 Peterslund SRB 91213 MF. 1067 Life SRB 90131
Ägare: Agropar Handelsbolag, Storången, Månkarbo

5-34070-759 STUMPAN SRB 218669 FÖDD 2005-07-17
F. 1068 Miqur SRB 90132 MF. 1213 Peterslund SRB 91213
Ägare: Carl Persson & Ann-Marie Svedberg, Bogslöt Bergstugan, Nyköping

5-89915-325 NINA SRB FÖDD 2006-10-25
F. 2390 Soukolo SRB 92390 MF. 1067 Life SRB 90131
Ägare: Ingesarvens Lantbruk AB, Bergsjö

13-31976-828 BELLA SRB 216643 FÖDD 2007-02-11
F. 1804 O Brolin SRB 91804 MF. 3829 Botans SRB 93829
Ägare: Gudmundstorp Gård AB, Ljung

5-31535-1235 ROSINA SRB 225415 FÖDD 2007-08-27
F. 1804 O Brolin SRB 91804 MF. 1307 Lindero SRB 91307
Ägare: Lars Erik Karlsson, Torpane 322, Brålanda

5-54473-453 SPIRA SRB 224268 FÖDD 2007-04-28
F. 1804 O Brolin SRB 91804 MF. 1011 B Jurist SRB 91011
Ägare: Patrik Isaksson, Tockarp 1, Åneby

5-13145-540 JIPPY SRB 219333 FÖDD 2005-12-16
F. 1213 Peterslund SRB 91213 MF. 1064 Laiva SRB 90127
Ägare: Lars Persson, Östra Glänne Höglunda 1, Kil

5-30957-335 FAGRA SRB FÖDD 2006-12-22
F. 3829 Botans SRB 93829 MF. 907 T Bruno SRB 93907
Ägare: Christer Ivansson, Flarkbäcken 107, Flarken

13-13285-5962 RÖLLA SRB 220543 FÖDD 2007-11-10
F. 2488 Pell-Pers SRB 92488 MF. 3470 Vättergård SRB 93470
Ägare: Morgan & Eva-Lena Andersson, Långelycke 1, Ljungsarp

5-28003-701 DOCKA SRB 221735 FÖDD 2006-05-10
F. 1433 Orraryd SRB 91433 MF. 1011 B Jurist SRB 91011
Ägare: Bröderna Ingemar Arvidsson, Brogårdsgatan 2, Järnforsen

5-6978-387 SONJA SRB FÖDD 2007-11-28
F. 1079 Öygarden SRB 90143 MF. 1307 Lindero SRB 91307
Ägare: Henrik Andersson, Torbjörntorp Stommen 3, Falköping

5-44530-595 SIPPA SRB FÖDD 2005-10-11
F. 1070 Lien SRB 90135 MF. 1966 Almensryd SRB 91966
Ägare: Tomas Lagerqvist, Mora Gård, Malmköping

5-85300-1007 MAJA SRB FÖDD 2007-06-04
F. 1804 O Brolin SRB 91804 MF. 3082 Backgård SRB 93082
Ägare: Mats & Inga-Lill Johansson, Kvarn 355, Borensberg

5-10503-885 ANDREA SRB FÖDD 2008-08-09
F. 2104 Gunnarstorp SRB 92104 MF. 2307 Tveta SRB 92104
Ägare: Arne Johansson, Halleruds Gård, Säffle

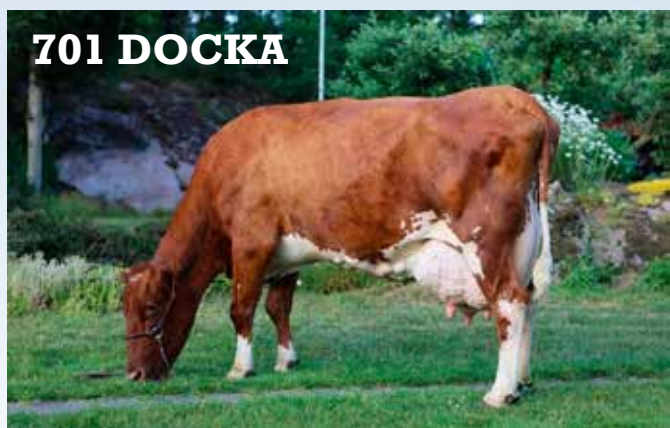
5-40469- 573 SRB FÖDD 2007-11-08
F. 1922 Tällebo SRB 91922 MF. 2274 J Vallman SRB 92274
Ägare: Lars-Eric & Ingela Svensson, Gölinge, Gamleby

5-41098-361 SVANA SRB FÖDD 2007-08-01
F. 1967 Andersta SRB 91967 MF. 1011 B Jurist SRB 91011
Ägare: Stefan & Eva Eriksson, Kilby 224, Alunda

5-10304-356 NÄTTA SRB född 2005-11-28
F. 3302 Special SRB 43302 MF. 907 T Bruno SRB 93907
Ägare: Urban Larsson, Båvik 32, Östra Åmtevik

759 STUMPAN

701 DOCKA

361 SVANA

PRISER SRB-STÄMMA 2019

Foto: Bengt Håkansson, lindring.se

DeLavals vandringspris

– pris till uppfödaren av den tjur som avelsföreningens styrelse anser de lämnat totalt sett bästa produktionsegenskaperna till sin avkomma. Instiftat 1968.

VR Knutby Prästgård Futari FICTION SRB 99886

Uppfödare: Ulf Carlsson, Knutby Prästgård, Knutby

Växas vandringspris

– tilldelas uppfödare av den svenskfödda tjur som enligt SRB-Föreningens styrelse betytt mest för rasens utveckling under det aktuella året. Instiftat 1988.

VR Dansjö Viljar VIOLIN SRB 99891

Uppfödare: Anna-Karin Aaby Ericsson, Dansjö Gård, Alvesta

Ulf Jonssons hederspris

– till den stamboksberättigade ko som uppnått minst 150 000 kg ECM under senaste kontrollåret. Instiftat 2008.

667 Blanka SRB, född 2001, F: 907 T Bruno SRB 93907, MF: 882 Torpane SRB 83882. Produktion tom 2019: 147 917 kg mjölk, 4,7 % fett, 3,7 % protein, 11 270 kg fett + protein och 152 764 kg ECM.
Ägare: Bengt & Göran Larsson, Holmryd, Bredared

BEDA-priset

– kor införda i SRB-stamboken och bedömda under senaste kalenderåret. Kon ska vid bedömningen ha kalvat minst två gånger och priset tillfaller kon med högsta poäng för helhet. Ingen delpoäng får vara under 80.

1299 PASTA SRB 233312, född 2015. F: 9156 Opportunity, MF: 9135 Showstar. H: 94, K: 94, B:93, J: 94.
Ägare: Leif Larsson, Lunden, Brålanda

I år var ingen nominerad till varken årets **SRB-profil** eller **SRB-Föreningens ungdomspris**. SRB-Föreningen hoppas att det till nästa års stämma kommer in nomineringar på personer som förtjänar de hedersamma priserna.

NY I STYRELSEN

**Hej,
Tomas Moberg heter jag och är ny i styrelsen.**

Jag är 45 år och är född och uppvuxen på Rabbalshede Gård i norra Bohuslän. Jag är gift med Sara och vi har två barn, Filip 18 år och Elin 15 år. På Rabbalshede Gård, som vi tog över 2011 från våra föräldrar, bedriver jag och min bror mjölkproduktion med 170 kor, varav 110 SRB, plus rekrytering. Dessa mjölkas både uppbundet och i två stycken VMS.

Den äldsta kofamiljen, Nättros, har funnits på gården i över 100 år. Min släkt kom till gården 1932. Jag är fjärde generationen på gården. Jag har alltid haft ett stort avels-

intresse och lärde mig tidigt om gårdens kofamiljer och härstamningar. Min första koutställning gjorde jag som 13-åring på Avelskon i Väst i Uddevalla 1988.

Vi genomtestar alla hondjur och tar hjälp av dessa värden när vi gör semineringsplan. Vi spolar även lite djur på embryon för att få fler djur från de bästa.

Vi brukar, inklusive arrende, 314 ha åker och 18 ha betesmark. Vi har två heltidsanställda och mycket hjälp av familjen. Jag är även förtroendevald som fullmäktige i Växa och har varit med i LRF:s kommungrupp. Jag är tacksam för förtroendet och ser fram emot att vara med och påverka SRB rasen i framtiden.

AKTUELLT FRÅN VIKINGGENETICS

HORNLÖSHET OCH SCURS

Kan en hornlös (pollad) tjur ha horn? Svaret på den frågan är både ja och nej. Enligt definition av hornlöshet är svaret nej, men enligt definition av scurs är svaret delvis ja. Anledningen är att det är två olika gener som kontrollerar hornlöshet och scurs.

Hornlöshet

Horn är ett slags bentillväxt från kraniet och det kan ha många olika former. Det är troligt att även formen är genetiskt kontrollerad. Om horn saknas kallas det pollad eller hornlös. I vissa raser har den pollade genen varit en del av avelsprogrammet i många år, så att många av djuren i rasen är redan pollade, medan det i andra raser inte har observerats några pollade individer.

Forskning visar att den pollade genen är kontrollerad av ett par gener. Nötkreatur har som människor två par av de flesta av sina gener. En kalv nedärver en gen från sin mor och en från sin far. I detta fall: en gen för hornlöshet eller horn från vardera föräldern. Om ett pollat djur har ärvt en pollad gen och en hornad gen från sina föräldrar, kallas det heterozygotiskt pollad medan ett djur som har ärvt

två pollade gener från sina föräldrar kallas homozygotiskt pollad. En bra sak är att den pollade genen är dominant över den hornade genen. Så om ett djur ärver den pollade genen från endast en förälder blir djuret ändå pollat. Detta ger ett utmärkt tillfälle att snabbt få många pollade djur.

Men hur nedärvs hornlösheten från generation till generation? I figur 1 kan du se hur parning av homozygot pollade djur med hornade djur endast kommer att ge pollade avkommor. Bokstaven P visar den pollade genen och bokstaven h den hornade genen. Om djuren endast har en pollad gen (P) kommer djuret inte att få några horn. Om djuret istället är heterozygotiskt pollad kommer endast hälften av avkommorna bli pollade. Det blir lite mer komplicerat när två heterozygotiskt pollade djur paras. I detta fall blir 75 % av avkommorna pollade och utav dessa blir 1/3 homozygotiskt pollade (PP). När ett homozygotiskt pollat djur paras med ett heterozygotiskt djur kommer alla att bli pollade och hälften av dessa kommer att bli homozygotiskt pollade.

Jakob Lykke Voergaard

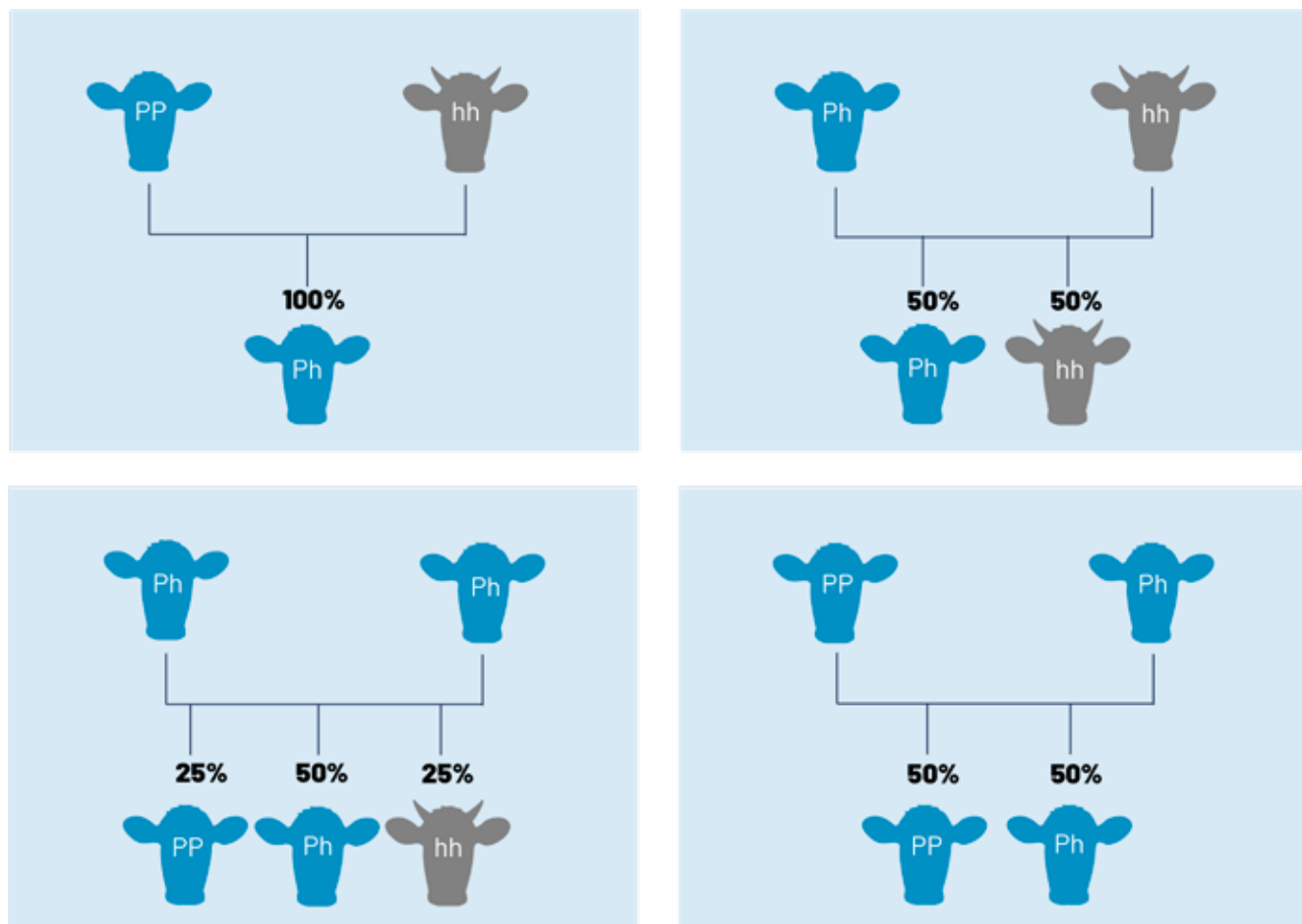
SCURS

Scurs är en typ av horn och kan ha många olika former, men växer långsammare än vanliga horn. Dock växer inte scurs normalt in i kraniet utan är löst om du tar i det. Det finns inget test för scurs så för att vara helt säkra måste man skanna kraniet och hornet. Anledningen är att en del scurs växer in en bit in i kraniet och går inte att röra när du försöker.

Det som är bra för dig som lantbrukare är att tjurar mycket oftare har scurs än kor och att hornlöshet påverkar scurs. För att göra det enklare, börjar vi med att minska antalet djur där scurs har effekt. Om djuret har två gener för horn och därmed har horn, eller har två pollade gener och därmed är homozygot pollat, har scurs ingen effekt.

Där scurs kan ha effekt är de fall där djuret har en pollad gen och en hornad gen, och därför är heterozygotiskt pollad (Ph). Scurs är alltså kontrollerad av ett par gener som liknar hornlöshet. Om djuret har två gener för scurs (Sc-Sc) både från mor och far kommer djuret få scurs. Men om djuret inte får genen för scurs (sc-sc) kommer djuren inte få scurs men kommer bli pollad.

Om djuret har en gen för scurs och en normal gen (Sc-sc) är djuren heterozygotiskt för scurs. I det fallet är det olika för han- och hondjur. Tjurarna kommer få scurs medan hondjuren inte får det utan kommer att bli pollade. I tabell 1 kan du se en överblick över nedärningen av scurs och kullighet.

FIGUR 1

TABELL 1

GENPAR I DJURET	HONDJUR	HANDJUR
PP ScSc	Pollad	Pollad
PP Scsc	Pollad	Pollad
PP scsc	Pollad	Pollad
Ph ScSc	Scurs	Scurs
Ph Scsc	Pollad	Scurs
Ph scsc	Pollad	Pollad
hh ScSc	Hornad	Hornad
hh Scsc	Hornad	Hornad
hh scsc	Hornad	Hornad

Scurs är anledningen till att en del pollade tjurar har ”horn”, men i din besättning kommer de flesta pollade hondjuren vara fullständigt pollade. Så nästa gång du ser en bild på en pollad tjur med horn, kom ihåg att det är scurs, och att han ändå kommer att ge pollade avkomor.

Så tillbaka till frågan “Kan en pollad tjur ha horn?”. Nej, han kan inte ha horn. Dock kan han ha scurs som ser ut som horn. Kom ihåg att en pollad tjur med scurs fortfarande nedärver den pollade genen till 50 % av sina avkomor och de kommer att bli pollade även om några av dem kan ha scurs.

Elitbesättningar SRB-Oktober 2020					Kor	Kropp	Ben	Juvel	Helhet
		Riksgenomsnitt			15	81,7	82,0	82,5	82,2
HF	SE	Besättning							
Besättningar med minst 83 poäng i helhet									
5	31467	Lunden Ayrshire & Holstein	Lunden	464 65 Brälånda	40	86,7	87,5	87,4	87,3
5	51033	Kenneth & Jan-Åke Carlsson	Ladö 2	360 24 Linneryd	48	85,3	85,8	85,4	85,3
5	54800	Göran Larsson	Bäcken	460 65 Brälånda	30	85,1	83,9	86,1	85,3
5	15841	Ingrid Ekström	Hemstanäs 974	823 92 Holmsveden	16	83,2	84,1	84,7	84,4
5	52084	Samuel o Sofia Nilsson	Kalvsvik Kullagården	355 96 Kalvsvik	32	84,0	84,0	85,0	84,4
5	178	Knutssons Lantbruk HB	Karaby	530 30 Tun	30	85,5	83,2	84,0	84,3
5	70005	Per Karlander	Hånger Ekedal	331 94 Värnamo	9	85,7	83,0	83,9	84,3
5	28003	Bröderna Arvidsson	Brogården	570 81 Jämforsen	24	83,8	83,3	85,0	84,2
5	52122	Stefan Karlsson	Östatorp Södra Gård	355 94 Vedelsöv	30	82,8	84,1	86,1	84,2
5	40541	Sten & Camilla Olsson	Gryttingevägen 5	761 13 Riala	18	84,4	83,5	84,2	84,0
5	4254	Robert Albertsson	Synnerby Tomten 2	532 95 Skara	51	83,4	83,9	84,1	83,9
5	41805	Grindals Gård AB	Näset 2	794 92 Orsa	37	82,0	84,1	84,9	83,9
5	52816	Ove Larsson	Hallsnäs 6	574 74 Ramkvilla	51	83,7	84,0	83,9	83,9
5	8201	Böja Stommens lantbruk AB	Stommen Pl 1154 Böja	540 16 Timmersdala	21	83,7	82,1	85,0	83,8
5	54473	Patrik Isakson	Tockarp 1	578 94 Aneby	39	82,4	83,2	84,9	83,8
1	79134	Magnus Olofsson	Komålen 938	280 70 Lönsboda	9	83,8	81,2	85,4	83,7
5	44574	Thomas Ekman	Björke 11	432 92 Varberg	32	83,0	84,3	83,5	83,6
5	66181	Mikael Engberg	Stocksryd 3	342 64 Ör	31	82,8	82,0	85,9	83,6
5	84095	Tore & Cilla Engström	Färnäs Västregård 1	342 52 Vislanda	40	83,9	82,5	84,4	83,6
5	51982	Björn-Åke Hördegård	Höreda	574 74 Ramkvilla	32	83,1	83,2	83,9	83,5
5	83815	Svejo Lantbruk	Hulterstad	595 92 Mjölby	19	83,1	83,8	83,4	83,5
5	9378	Christina Johansson	Torstorp Nolgården	545 90 Töreboda	36	81,5	83,0	84,4	83,3
13	10533	Hans Palmqvist	Klacke	520 24 Blidsberg	35	83,1	83,0	82,9	83,2
5	15595	Carin & Lars-Olof Bratt	Österbölle 9011	821 98 Rengsjö	133	82,6	82,8	83,6	83,2
5	16508	Lennart Näslund	Tönsen 7474	823 91 Kilafors	42	82,0	83,0	83,6	83,1
5	23851	Åsa Augustsson	Istrum Stjälkholmen 2	532 96 Skara	46	82,2	82,2	83,8	83,0
5	42850	Alf Bergström	Rossvik 303	872 98 Noraström	6	84,8	81,5	82,7	83,0
5	52137	Matias & Anna Magnusson	Torstalycke 1	355 96 Kalvsvik	63	82,3	83,6	82,7	83,0
Besättningar med minst 82 poäng i helhet									
5	8609	Q-Mjalka AB	Raftsjöhöjden 420	830 70 Hamnerdal	16	82,4	84,1	82,3	82,9
5	15854	Brorsans Lantbruk	Långberget 323	823 92 Holmsveden	58	80,8	84,1	83,2	82,9
5	30216	Seby Lantbruk Öland AB	Seby 149	390 65 Degerhamn	46	81,9	82,3	83,7	82,8
5	40894	Peter Styffe	Svenskär 103	819 61 Skärplinge	28	83,4	83,8	81,4	82,8
5	41825	Johan Daniels	Hansjövägen 126	794 90 Orsa	54	82,5	84,1	81,8	82,8
5	43803	Jonas & Ulrica Uhre	Råshult	43803 Vimmerby	13	82,8	81,8	83,7	82,8
5	54305	GM Farming Aktieföretag	Finnyrds Prästgård 1	578 94 Aneby	42	82,9	81,0	83,8	82,8
5	85136	Nilsson + Almsin Bygg Lantbruk AB	Svartö Gård	591 98 Motala	14	84,9	81,6	82,1	82,8
5	85270	Thomas Carlsson	Ljusfall	610 10 Ljusfall	63	80,9	82,2	84,4	82,8
5	89022	Magnus Svensson	Röckla 6	343 73 Virestad	54	80,7	83,4	83,9	82,8
5	31535	Lars Erik Karlsson	Torpene 322	460 65 Brälånda	89	82,8	82,1	82,8	82,7
5	31560	Lennart Walleräng	Niles	81040 Hedesunda	63	82,7	82,4	82,7	82,7
5	71476	Göran Johansson	Mälby Brunnsgränd 6	330 21 Reftele	39	82,6	82,8	82,8	82,7
5	23400	Åsa & Mikael Berglund	Buckarby	740 65 Tärnsjö	33	81,2	83,6	82,5	82,6
5	34070	Carl Persson & A-M Svedberg	Bogslöt Bergstugan 1	611 95 Nyköping	54	82,4	82,3	82,9	82,6
5	9149	Kriminalvårdsanstalten	Box 174	542 22 Mariestad	40	82,2	82,6	82,3	82,5
5	15454	JMS Lantbruk AB	Alby 3280	380 62 Möryblånga	100	81,6	82,0	83,3	82,5
5	89126	Håkan Sjöqvist & Maria Karlsson	Nyvärmanshult	343 90 Älmhult	31	80,7	84,4	82,9	82,5
5	9333	Sötåsenskolan	Sötåsen	545 91 Töreboda	16	82,6	82,1	82,3	82,4
5	42370	Göran Lundström	Blecket Bergvägen 29	795 92 Rättvik	9	79,7	83,7	83,7	82,4
5	57050	Frida & Tobias Holmqvist	Skaramansmåla 9	360 23 Älmeboda	56	80,8	83,3	82,7	82,4
5	6189	Werthéns Lantbruk AB	St. Hallebo	566 91 Habo	149	82,3	80,8	83,1	82,3
5	51106	Mattias Andersson	Näshults Råsa	364 33 Åseda	39	78,8	83,5	84,1	82,3
5	77021	Ingvald Törnqvist	Svartshult 1	360 76 Älgshult	41	81,5	83,0	82,5	82,3
5	15850	Catharina Engblom	Långbo 555	823 92 Holmsveden	37	81,0	85,2	80,6	82,2
5	29550	Sten Nordström	Böckersboda Lindås 1	548 93 Lyrestad	29	82,5	81,7	82,3	82,2
5	53709	Klas Johansson	Lommaryds Prästgård	578 91 Aneby	81	80,3	82,1	83,5	82,2
5	30343	Jan Larsson Jenny Thorstensson	Nästorp Åtorp	643 91 Vingåker	58	81,5	82,1	82,4	82,1
5	68104	Skäggälösa Lantbruk AB	Skäggälösa	340 32 Grimslov	12	83,5	81,2	81,5	82,1
5	61023	Br Moberg Lantbruk	Rabbalshede gård	457 56 Rabbalshede	91	82,2	82,5	81,6	82,0
5	78540	Arne Eriksson	Vallnässet 150	880 37 Junsele	43	78,9	81,6	84,2	82,0
5	82664	Nickarve Gård AB	Havdhem Kvinnegårde 811	623 41 Havdhem	120	82,5	81,1	82,1	82,0
5	749920	Mats Karlsson	Edenberga 582	312 95 Laholm	37	83,6	81,1	81,3	82,0
Besättningar med minst 81 poäng i helhet									
5	30601	Mårten Erving Olsson	Bandene	458 91 Färgelanda	41	81,2	80,8	82,9	81,9
5	40301	Ingemar & Birgit Olovsson	Krejstad 1	594 92 Gamleby	92	83,0	80,8	81,8	81,9
5	99599	Daniel & Eva Frändberg	Göranstorp 3	545 91 Töreboda	64	82,1	82,2	81,3	81,9
5	20650	Kerstin & Ivar Bengtsson	Rårödsgränd	241 75 Stehag	146	81,8	80,8	82,5	81,8
5	31599	Göran Berg & Kerstin Persson	Arbelunda	387 96 Köpingsvik	124	82,2	80,5	82,4	81,8
5	28141	Folke och Gunnar Pleijert	Tveta Gård 1	570 84 Mörlunda	73	80,5	81,2	82,7	81,7

5	28973	Sören Strömwall	Ekby Vallby Per Eriksgården	542 93 Mariestad	66	80,7	82,4	81,7	81,7
5	44156	Ribel AB	Skälhamravägen 116	186 92 Vallentuna	43	81,9	80,6	82,4	81,7
5	1991	Luttugården AB	Soukoljärvi 34	957 92 Övertorneå	57	81,4	81,9	81,5	81,6
5	4109	Naturbruksgymnasiet Uddetorp	Uddetorp	532 96 Skara	21	81,9	81,4	81,3	81,6
5	25202	Janpers Lantbruk	Västerby 11	783 92 Stora Skedvi	202	81,6	82,6	80,7	81,6
5	37570	Säby Linga Lantbruk AB	Säby Gård	153 91 Järna	206	81,9	81,2	81,6	81,6
5	50187	Andreas Rofors	Ro Södergård 1	575 91 Eksjö	56	81,5	79,4	83,2	81,6
5	71071	Anne & Birger Johnsson	Eke Simonsgård 2	360 42 Braås	16	81,9	80,8	81,9	81,6
5	2107	Stora Mu AB	Saravallsvägen, Svartbyn	956 93 Överkalix	61	83,0	80,9	80,7	81,5
5	25003	Strömsrums AB	Strömsrum	384 92 Ålem	219	81,4	81,2	81,6	81,5
5	45106	Ulf Carlsson	Knutby Prästgård 41	740 12 Knutby	138	81,1	80,8	82,1	81,5
5	52777	Sofia Wallén	Bjådesjöholm	570 13 Myresjö	41	82,1	80,1	81,8	81,5
5	81004	Germundssons lantbruk HB	Stratomba	590 62 Linghem	76	79,3	82,1	82,7	81,5
5	30806	Bernt Larsson	Rågtvet	464 65 Brälända	69	81,2	80,3	81,9	81,3
5	24013	Göran Holgersson	Yxnarumsvägen 48	372 74 Listerby	61	78,6	82,7	81,9	81,2
5	36095	Nickångets Lantbruk AB	Nyåker 18	937 94 Burträsk	38	81,3	80,6	81,4	81,2
5	51261	Jan & Håkan Broman	Södra Runneryd	574 94 Vetlanda	33	80,8	81,2	81,5	81,2
5	64366	Niclas Axelsson	Kårtvet 221	473 97 Henån	65	81,0	80,7	81,4	81,2
5	13145	Lars Persson	Östra Glänne Höglunda	665 92 Kil	39	81,3	81,6	80,3	81,1
5	29853	Göran Anvidsson	Hörnberga 4	731 95 Köping	86	81,7	79,2	81,7	81,1
Besättningar med minst 80 poäng i helhet									
5	23013	Mats och Per Axelsson	Lanna 206	794 92 Kumla	67	81,0	81,1	80,4	80,9
5	36366	Benjamin Eriksson	Folkared Tuvagård 1	311 93 Långås	175	80,2	81,1	81,1	80,9
5	40562	Mats Eriksson	Svista	755 93 Uppsala	85	81,4	81,2	80,1	80,9
5	82033	Erik & Tina Johansson	Klockaregården 1	341 93 Bolmsjö	47	79,9	81,3	81,3	80,9
5	25221	Anders och Ulrika Eriksson	Norrfors 265	90 562 Umeå	50	80,4	80,9	80,9	80,8
5	30304	Ronneby kommun	Gamla Riksvägen 61	370 10 Bräcke Hoby	41	80,1	79,9	81,9	80,8
5	51208	Matilda Cronqvist	Holmåkra Kronsholm	355 74 Värends Nöbbele	47	78,5	81,3	82,2	80,8
5	12069	Stöpafor Lantbruk AB	Stöpafor 240	686 93 Sunne	143	79,6	82,3	80,4	80,7
5	50367	Eva Ek	Ryssby 3	571 94 Nässjö	55	79,5	81,7	80,8	80,7
5	50907	Per Hellström	Järsnäs Prästgård 2	561 95 Lekeryd	38	81,3	80,8	79,7	80,6
5	11315	Björkils o Amnebyns Mjolk	Björkils Gård 110	662 91 Åmål	132	80,8	80,5	80,0	80,5
5	21571	Annika Johnsson	Hällum Ingagården 1	534 95 Vara	38	81,4	80,7	79,6	80,5
5	52824	Farstors Gård	Anders Linusson	574 98 Nye	87	79,8	81,0	80,2	80,3
5	32235	Delaval Hamra Gård AB	Hamra Gård	147 41 Tumba	90	80,2	80,1	80,0	80,2
5	12063	Göran Larsson	Vike Svenstorp gård	681 93 Kristinehamn	64	80,4	79,5	80,1	80,0
5	23460	Sven Dybeck	Åltetorp 325	696 91 Askersund	147	79,9	80,1	80,0	80,0
Besättningar med upp till 80 poäng i helhet									
5	13505	Bernt Björkman	Saxebyn	665 92 Kil	67	78,9	81,1	79,7	79,9
5	11616	Sundsbackens Gård AB	Sundsbacken	830 02 Mattmar	16	76,8	79,4	82,3	79,8
5	95283	Jens Ivarsson & Sandra Nilsson	Rydet Nyhem	355 94 Vederslöv	57	78,7	78,8	81,1	79,8
5	25072	SLU institut för Norrländsk Jord	Verkstadsgatan 20 A	901 83 Umeå	97	78,5	79,2	80,6	79,6
5	30207	Öknaskolan	Jordbruket Ref/480004882	610 60 Tystberga	30	79,9	79,0	79,8	79,6
5	16033	Lillerudsgymnasiet AB	Lillerud	660 50 Vålberg	11	78,6	78,5	78,8	78,5

Sverige har i november 2020 följande exteriörbedömare fördelade över hela landet:

Växa Sverige

Ida Hansson, Ingrid Andre, Maria Eriksson, Lotta Gunhamn, Birgitta Himreus, Marie Lindberg, Anette Jonsson, Katarina Eriksson, Annethe Andersson, Kjell Johansson, Anette Roos, Anna Molin, Karin Karlsson, Monica Olsson, Emma-Lena Hultgren, Isabelle Hultdin, Rikard Fursjö, Elin Jonsson, Benny Gustafsson, Lottie Ektander, Hanna Driscoll, Matilda Cronqvist, Pauline Annerstedt, Emelie Fern, Rikard Berglund och Moa Hagelberg.

Rådgivarna

Ann Blomqvist

Svenska Holsteinföreningen

Gill Zeilon och Malin Knutsson

Skånesemin

Cecilia Belander, Johan Sandström (köttras)

SRB-FÖRENINGENS GENOMISKA TOPPBESÄTTNINGAR

Ett samarbete mellan SRB-Föreningen, VäxaSverige och VikingGenetics

Att genomiskt testa sina djur ger ett snabbare avelsframsteg då det ger ett säkrare avelsvärde på varje enskild individ. Det genomiska värdet är ett verktyg för att i ett tidigt skede selektera ut de kvigor som inte är intressanta för fortsatt uppfödning. Ett genomiskt avelsvärde minskar även utslagningen av äldre kor då värdet berättar om vilka kvigor som är värda att satsa på. Nya intres-

santa avkommor kan med enkelhet tas fram med det genomiska avelsvärdet genom att selektera de individer med högst värden och kombinera detta med t.ex. könssorterad sperma eller ET. Med SRB-Föreningens Genomiska Toppbesättningar ges en avstämning om hur besättningen förhåller sig till andra besättningar.

Hur går det till?

- Genomiskt testa minst 80 % av SRB kvigkalvar under ett år
- Ge föreningen fullmakt att sammanställa och publicera medelvärden av testresultaten
- En topplista publiceras i SRB-bladet, för kalvar födda samma kalenderår, på samma sätt som Elitbesättningsprogrammet

Intresseanmälan:

Kontakta SRB-Föreningen för information och kostnader vid anslutning till Genomisk Toppbesättning!

GENOMISK TOPPBESÄTTNING MEDEL GNTM PÅ TESTADE KVIKOR UNDER 1 ÅR

Genomisk medel gNTM på testade kvikor under 1 år april 2020	Antal testade	Medel gNTM	Genomisk medel gNTM på testade kvikor under 1 år april 2020	Antal testade	Medel gNTM
Johan & Linnea Herbertsson, Kisa Råstorp Mellangård, Kisa	15	17	Stora Mu AB, Svartbyn, Överkalix	36	12
Björn-Åke Hördegård, Höreda, Ramkvilla	11	17	Wolf AB, Hägerstad Löneboställe, Rimforsa	26	12
Göran Holgersson, Yxnarumsvägen 48, Listerby	16	16	Marit Ottoson-Svensson, Myckelby DalaHusby	26	12
Göran Johansson Mällby Brunnsgrd 6, Reftele	14	16	Hans Samuelsson, Kalset, Skeppshult	32	12
Womtorp Jordbruk U oC Winblad, Våmtorp, Eskilstuna	57	16	Olof Skyggesson Skygge Gård, Tvååker	54	12
Gustav Kämpe, Skogaryd Torpet, Karlsborg	45	15	Kennert och Jan-Åke Carlsson, Ladö, Nöbbele	19	12
Leif Jonsson, Gammelbyn 41, Flarken	4	15	Ribel AB Skålhamravägen, Vallentuna	18	12
Elisabeth och Ove Larsson, Hallsnäs 6, Ramkvilla	14	15	Folke & Gunnar Pleijert, Tveta Gård, Mörlunda	30	12
Botans Lantbruk AB, Stumsnäs, Vikarbyn	74	15	Lars-Erik Karlsson, Torpane, Brålanda	45	12
Åsa & Mikael Berglund, Buckarby, Tärnsjö	16	15	Sven Dybeck, Ältetorp 325, Askersund	69	12
Arne Eriksson, Vallnåset, Junsele	8	15	Johan & Birgitta Linderkers, Röda Gården, Nora	18	11
Br. Moberg Lantbruk, Rabbalshedegård 7, Rabbalshede	32	14	Br Bengtssons Lantbruks AB, Olofstorp, Varberg	13	11
Gudmunstorp's gård, Gudmunstorp, Ljung	17	14	Magnus Svensson, Röckla, Virestad	14	11
Lennart Walleräng, Backavägen, Hedesunda	20	14	Benjamin Eriksson, Folkared Tuvagård, Långås	51	11
Kårtorps Lantbruk, Kårtorp, Tibro	58	14	Werthéns Lantbruks AB, St Hallebo, Habo	32	11
SLU, Umeå	37	13	Sören Strömwall, Per-Eriksgården, Mariestad	32	11
Niclas Axelsson, Kårtvet, Henån	30	13	Ingemar Andersson, N Lundby Överstegården, Axvall	15	10
Janpers Lantbruk, Västerby, Stora Skedvi	67	13	Kjell Arvidsson, Våbäck, Gustafs	21	10
Mats Karlsson, Edenberga, Laholm	5	13	Mats Djurstedt & Annelie Karlsson, Getterum, Hjorted	7	9
Frida & Tobias Holmqvist, Skarmansmåla, Ålmeboda	20	13	Hans Palmqvist, Boda 101, Blidsberg 10037 utgård	6	8
Nickångets Lantbruk AB, Nyåker 18, Burträsk	11	13	Ivar & Kerstin Bengtsson, Rårodsgården, Stehag	80	8
Luttugården, Souklojärvi 34, Övertorneå	25	13	Vretaskolan, Järngården 3, Vreta Kloster	6	7
Knutby Prästgård, Knutby	45	13	Brorsans Lantbruk, Långberget 323, Holmsveden	16	2

Tack Alf!

Alf Eriksson valde vid SRB-Föreningens årliga stämma den 4 augusti 2020 att kliva av sitt uppdrag i föreningen och tackade därmed för sig efter hela 17 år i styrelsen! Nu vill styrelsen och andra som arbetat nära Alf passa på att återigen tacka honom för allt det arbete han gjort för föreningen under alla år.

Alf kom med i styrelsen vid stämman 2003 i Piteå. Alf är en lojal person som alltid har vurmat för den nordiska röda profilen och under årens lopp har han framförallt fungerat som en sammanhållande kraft i styrelsen när det funnits olika åsikter kring olika frågor. Han har med denna egenskap många gånger hjälpt styrelsen att komma till beslut i både stora och små frågor. Man kan beskriva Alf med "Kalle Anka-termer" som en hedersknyffel – han står alltid vid sitt ord och vill att alla ska gå nöjda från förhandlingsbordet.

Det här med heder verkar gå som en röd tråd för Alfs egenskaper och han har ibland har låtit sina egna åsikter stå lite åt sidan för ett gott samarbetsklimat och har med en hög arbetsmoral alltid arbetat efter de fattade besluten. Alf var med och arbetade fram den nya stamboken och mötena ska inte alltid varit enkla och ibland fick frågan bordläggas för lite tankevrurpor, vilket Alf är bra på! Men han har också förmågan att vrida och vända på frågor för att se dem ur flera perspektiv. Hans ledord "ge och ta" har varit ett bra motto. Gällande arbetet med stamboken var detta avgörande och Alfs diplomatiska förmåga att sy ihop olika synpunkter har varit starkt bidragande till att arbetet till slut blev klart.

I och med Alfs långa erfarenhet och vilja att lära ut, har han även gjort ett värdefullt jobb med stöttning och fungerat lite som en mentor för både nya styrelsemedlemmar och konsulenter.

Alf har suttit med i VikingGenetics röda kommitté, där har han haft ett stort engagemang, utfört ett viktigt arbete och även där gjort en stor insats som medlare och förmedlare av föreningens åsikter. Sammanfattningsvis – en brobyggare för SRB-rasen både internt, nationellt och internationellt.

Alf har alltid tittat framåt med sikten på att utveckla rasen och med lång erfarenhet står han alltid stadigt med stövlarna i den halländska myllan – en sann SRB-fantast!

Tack Alf för ditt värdefulla arbete och otroliga engagemang i SRB-Föreningens styrelse under många år – du har varit en stor tillgång!

Alf kommer att avtackas på stämman i Haparanda 2021.

Styrelsen, Lina, Maria,
Bernt Ljungqvist, Mia Brihall,
Mats Eriksson och Lars-Erik Karlsson

Välkomna SRB-FÖRENINGENS VÅRMÖTE 2021

I mars 2021 planerar SRB-Föreningen vårmöte i annan tappning mot vad som brukar arrangeras. Idén är att föreningen planerar webinarium på olika platser i Sverige under en förmiddag. Eftermiddagen står den lokala klubben för, med aktiviteter i området, som t.ex. studiebesök. Under dagen kommer även prisutdelning att ske från den digitala utställningen.

Några klubbar har redan anmält sitt intresse att tillsammans med föreningen anordna vårmöte men vi hoppas att fler tar tillfället i akt för att ses i mindre, anpassade grupper. Hör av er till maria.eriksson@srb-foreningen.se för intresse i klubbarna eller om det finns önskemål om ämnen för webinariet.

Platser, program, föreläsare och aktiviteter för dagen presenteras senare.

TJURAUKTIONER

1950-TALET

När jag avslutade artikeln om tjurauktionerna på 1940-talet skrev jag att jag skulle återkomma med 1950-talets auktioner och nu har jag konstaterat att 14 år har hunnit gå sedan jag skrev senast. Femtioalet var en gyllene tid för jordbruket och exportindustrin i Sverige då Europa fortfarande led av sviter efter andra världskriget. Vädret hade ju alltid påverkat skörden och 1952 gick det att se havrespator stå täckta av snö då vintern kom tidigt detta år. År 1955 blev ett av de torraste åren på länge. Vidare blev 1958 ett mycket blött år men sedan blev 1959 ännu ett torrår även om det inte blev så svårt som 1955. Det året slaktades högdräktiga kor på grund av foderbrist. Det här blev några rader om vädret från min horisont norra Östergötland.

På auktionen i Norrköping den 24 november 1950 såldes 556 Körunda-Hero, 8,5 poäng, till Trantorp i Blekinge för 13 500 kronor. Bjärka-Säby egendom sålde samtidigt tjuren 718 Bjärka-Säby Hero med 7,5 poäng, till Virsbo Bruk för 10 000 kronor och tjuren 725 Bjärka-Säby med 7,5 poäng, till Bröderna Carlsson Valla gård i Katrineholm för 13 000 kronor. Detta var ett mycket lyckat köp då tjuren vid sin

första avkommeundersökning fick F-tal (förhållandetal, kan liknas vid dagens mjölkindex) 124. Tjuren 930 Sunds-Hero med 7,5 poäng, köptes vid samma tillfälle av Thorsätra för 11 500 kronor. Exteriörpoängen kan översättas till dagens siffror genom att multiplicera med 10. Dvs. exteriörpoäng 7,5 blir i dagens mått 75 poäng.

På marsauktionen 1951 sålde aktiebolaget Separator, Hamra Gård, Tumba tjuren 489 Hamra-Hero med 9 poäng, Valinge, till Jönåker, för 15 000 kronor och tjuren 492 Hamra-Hero med 8,5 poäng, till Lindenäs, Motala för 25 000 kronor. När klubban föll reste sig Göran Ribers och ropade "Tjuren är min" och det visade sig vara ett mycket lyckat köp både för besättningen på Lindenäs och SRB-aveln i stort. Över 200 söner blev sålda till avel efter 492 Hamra och han blev senare ombedömd med 9 poäng i helhet. Han ställdes ut med stora framgångar både vid SRB-Föreningens jubileumsutställning i Norrköping 1953 och Motalautställningen 1957. Tjuren 492 Hamra deltog också på Rikslantbruksmötet "RiLa" i Jönköping 1959. Besättningen vid Lindenäs gick under klubban den 9 mars 1967 och en avelsepok var över.

492 Hamra SRB 36390 EA utanför Avelsföreningarnas paviljong på RiLa 1959.

Bild från Tidningen Husdjur nr. 1 1967

År 1953 firade SRB-Föreningen sitt 25-årsjubileum med en stor utställning i Norrköping den 11-14 juni. Detta var föreningens 161:a tjurauktion i ordningen och hölls den 13 juni. På lördagskvällen äts jubileumsmiddagen på Standard Hotell till en kostnad av 35 kronor.

På tjurauktionen såldes 53 Ogestad-Hero för 6 600 kronor till Nyköpingsortens seminförening. Fader var 238 Sickelsjö och var avkommebedömd 5-3 och morfadern 329 Bjärka-Säby-Hero var avkommebedömd 5-5, vilket var den bästa bedömningen en tjur kunde få med den gamla SRB-metoden.

Avkommebedömningen baserades på två siffror; den första stod för mjölkavkastning och den andra för fetthalt. Siffran 5 stod för framstående, 4 för mycket tillfredsställande, 3 för tillfredsställande, 2 för mindre tillfredsställande samt 1 för dålig. Modern 781 Aina mjölkade bästa kontrollår 1952 5 367 kg mjölk, med 4,43 i fettprocent och 237 kg smörfett. Tjuren 53 Ogestad-Hero avkommebedömdes med F-tal 116 på 436 döttrar och kom att få mycket stor inverkan på SRB-aveln genom sina många söner i seminverksamheten.

Godsägare Göran Ribers, Lindenäs, mottager av H. K. H. prins Bertil sitt hederspris för 492 Hamra-Hero på lantbruksmötet i Motala.

Bild från SRB tidskrift, utställning i Motala 1957

Vid auktionen den 27 november 1953 sålde Lennart Nydahl, Hassla, Skänninge, tjuren 228 Hassla-Hero med 8,5 poäng, för 16 000 kronor till Skeppsta gård i Sörmland. Tjuren 602 Hamra-Hero med 8 poäng köptes till Medevi Säteri i Östergötland för 16 500 kronor vid samma auktion.

C.P. Johansson på Thiels Norrgård i Uppland förvärvade ny stamtjur till sin besättning på 20 kor genom köpet av tjuren 622 Körunda-Hero med 8 poäng, för 13 500 kronor. Besättningen på Thiel var en avläggare till Edöbesättningen där C.P. Johansson var ladugårdsförmän mellan år 1931 och 1941. År 1954 såldes tjuren 52 Knivberga-Hero för 27 000 kronor till samma köpare som åtta år tidigare betalade det högsta pris som uppnåddes under SRB-auktionernas 40-åriga epok, nämligen 30 000 kronor för tjuren 490 Bjärka-Säby. Köparen var Baltzar Lundström, Bränninge gård, Södertälje.

Varje år i juni hölls en auktion i Eksjö och vad Kalle Johansson i Sörberga sa om Eksjö som auktionsplats törs jag inte sätta på pränt, men vid auktionen 1958 reste i alla fall en nöjd säljare över Östersjön hem till Gotland. Detta var Adolf Gahne Kambs, Halla, Romakloster som sålt 147 Kams-Hero för 19 500 kronor till Östergötlands centrala seminförening.

Vid oktoberauktionen i Norrköping samma år köpte Södra Dalarnas seminförening 258 Stola-Hero för 3 000 kronor. Det var ett mycket lyckosamt köp då tjuren fick en mycket bra avkommebedömning.

Västra Östergötlands seminförening köpte tjuren 545 Båven-Hero för 6 500 kronor som sen blev en verklig topptjur med ett F-tal på 118. När Lindenäsbesättningen skingrades 1967 fanns där 37 döttrar och fyra ungtjurar efter honom.

I samband med Rikslantbruksmötet "RiLa" i Jönköping 1959 hölls en tjurauktion med 31 tjurar som deltog i utställningen så exteriörpoängen var högre än vanligt. Bäst betald blev 263 Stola-Hero med 8 poäng, som köptes för 11 500 kronor till Skaraborgs seminförening. Östergötlands centrala seminförening köpte tjuren 687 Näsby-Hero med 7 poäng, för

4 000 kronor. Kanske föreningens genom tiderna bästa tjur då F-talet blev 114. Även tjuren 532 Lindenäs med 7,5 poäng, fick åka hem till Östergötland för 5 500 kronor. Tjuren hade ett F-tal på 107. Vid auktionen uppträdde en person lite märkligt och han bjöd på flera tjurar varav två slogs på honom – 100 Magda-Hero för 3 500 kronor och 33 Granby-Hero för 2 500 kronor. Som köpare uppgav han Asa Säteri i Kronobergs län. När auktionen var slut var han försvunnen och hittades senare på bilparkeringen sovande och överförfriskad med endast fem öre i portmonnän. Tjuren 100 Magda-Hero övertogs av Gävleborgs seminförening och tjuren 33 Granby-Hero vet jag inte var han hamnade. Den här händelsen är berättad av dåvarande ägaren till Magda gård – Kapten Per Emil Eneblad.

Den 27 november 1959 hölls så 1950-talets sista auktion i Norrköping med 53 tjurar.

Bäst betald blev tjuren 554 Lindenäs med 7,5 poäng, som hade 492 Hamra-Hero både som far och morfar. Lennart Nydahl på Hassla gård i Skänninge som sålt så många fina tjurar med höga exteriörpoäng – ofta 8, 8,5 och 9 poäng, sålde här tjuren 341 Hassla-Hero till Tjustbygdens seminförening för 9 000 kronor och tjuren 344 Hassla-Hero med 7,5 poäng, för 8 000 kronor till Skarhult i Skåne. Båda Hasslatjurarna var fallna efter tjuren 242 Hassla-Hero med 9,5 poäng, som först var stamtjur på Hassla innan han förvärvades till Stora Wäsby i Stockholms län för 50 000 kronor. Bjärka-Säby egendom fick 8 000 kronor för tjuren 81 Bjärka-Säby Hero med 8,5 poäng. Köpare var Vågerstad egendom i Östergötland.

Jag har här försökt återge lite hur marknaden för avelstjurar var under de här åren. Jag har mest tittat på de bäst betalda tjurarna men många säljare fick betydligt mindre betalt; 1 100 – 1 500 kronor som sämst och vid dessa tillfällen gick uppfödningen med förlust. Tjurarna skulle veterinärbesiktigas, spermaprövas och fraktas till auktionsplatsen. Djurägaren skulle hålla med skötare som även skulle visa tjuren vid bedömning och auktion. Tjurar och skötare skulle anlända på onsdagen. Auktionerna var ett tillfälle till trevlig samvaro och avbrott i vardagen.

Thomas Carlsson, Ljusfalls gård

Nedan hur ett program för tjurauktionerna kunde se ut, här från 1959:

TORS DAG 26 NOVEMBER

9.00 – 12.00	Bedömning av tjurarna
13.30	Visning av tjurarna
19.00	Gemensam måltid på Standard Hotell

FREDAG 27 NOVEMBER

9.30 – 10.45	Visning av tjurarna
11.00	Auktion

STATISTIK

OFFICIELL KOKONTROLL 2020

Så var återigen de årliga resultatet på plats och man kan i år glädjas över de framsteg SRB tagit i avkastning! Till att börja med har SRB-korna klivit över tröskeln och passerat 10-tons gränsen och mjölkar i snitt 10 152 kg ECM. Det är en ökning på hela 242 kg ECM i jämförelse mot föregående år. Sett till avkastning per levnadsdag har ökningen varit 0,2 kg ECM per dag. Gällande halterna av fett och protein ligger dessa på stabila nivåer men kg fett + protein har ökat med 18 kg. Antalet SRB-kor i kokontrollen har minskat med drygt 4 000 kor men SRB behåller sin andel

oförändrad och hamnar på 33,5 %. Totalt sett har antalet kor i kokontrollen minskat med drygt 9 000 kor (SRB, SLB, SKB, SJB och övriga raser).

Övriga egenskaper som har gått åt önskvärt håll är svåra kalvningar hos kvigor som har minskat med 0,4 %, dödfödda kalvar hos kvigor har minskat med 0,3 % samt mastit per 100 kor har minskat med 0,3 %. Även ålder vid utgång har ökat något.

	SRB	Holstein	Jersey	Totalt/ medel*
Antal kor	66115	114237	1785	182137
Mjölk kg ECM	10152	11064	9097	10679
Fett %	4,4	4,1	5,9	4,25
Protein %	3,7	3,5	4,2	3,6
Fett + Protein, kg	767	826	709	801
Avkastning/ levnadsdag kg ECM	13,4	14,4	7,7	saknas
Inkalvningsålder, mån	27,6	27,2	27,5	27,3
Kalvningsintervall, mån	13,0	13,2	13,7	13,1
Ant ins/ bet per hondjur	1,8	1,8	1,9	1,8
KSI, dagar	116	121	126	121
Svåra kalvningar, kvigor %	2,0	2,1	1,3	2,2**
Dödfödda kalvar, kvigor %	4,9	5,7	6,6	5,5**
Mastit per 100 kor	7,8	9,8	7,0	8,8
Djurhälsokostnad, öre/ ECM	28,0	28,0	28,0	28,0
Beräknat celltal	249	248	247	saknas
Sjukdomar totalt per 100 kor	18,4	23,4	18,5	21,1
Ålder vid utgång***	61,6	61,2	61,3	61,2
Själv döda/ avlivade kor, %	3,9	6,7	5,4	6,1

*SRB (inkl. SAB), Holstein, SKB, Jersey och övriga

**Mjölk- och kött raser totalt

***exkl. sålda liv

FORSKNINGSNYTT

Forskningsnytt är ett inslag i SRB-bladet och nyheter hämtas från forskningen från SLU:s kunskapsbank. Alla artiklar går att hämta på SLUs hemsida och kunskapsbank och respektive artikel går även att läsa i sin helhet genom länk till publikationen. Finns det andra studier och rapporter som är intressanta att läsa om i SRB-bladet så hör gärna av er så publiceras dessa i den mån det är godkänt att sprida materialet.

FETTVÄVNADEN PÅVERKAR FORTPLANTNINGEN HOS MJÖLKKOR

Högmjolkande kor ger så mycket mjölk efter kalvning att de ofta har svårt att energiförsörja sig. Den negativa energibalansen som uppkommer försämrar både kornas hälsa och reproduktionsförmåga. Att tidigt, innan energibalansen störs kraftigt, kunna identifiera mjölkcor som behöver extra stöd för att energiförsörja sig är avgörande för djurens välfärd och för mjölkbondens lönsamhet.

Forskare från Sveriges lantbruksuniversitet har tillsammans med det franska forskningsinstitutet INRAE undersökt kors fettvävnad för att ta reda på vilka gener som är aktiva och vilka protein som produceras vid god energibalans, och hur cellernas profil ändras vid obalans i ämnesomsättningen. Studien visade att en stor uppsättning gener uttrycks annorlunda i fettvävnaden hos kor i starkt negativ energibalans. De flesta av dessa gener var kopplade till ämnesomsättningen och energibalansen, och en relativt stor andel var kopplade till fertilitet.

Resultaten bekräftar att det finns ett samband mellan störningar i ämnesomsättning och försämring i fortplantningsförmåga hos mjölkcor, och att störningens omfattning spelar stor roll. Vidare visar studien att specifika molekyler i fettvävnaden, till exempel adipocytokiner, bidrar till att reglera fortplantningen. Vissa av de utpekade molekylerna har potential att kunna användas för att tidigt identifiera kor som riskerar att drabbas av kraftigt störd energibalans. Detta skulle möjliggöra förebyggande åtgärder och leda till ökad djurvelfärd och lönsamhet.

Länk till artiklarna:

<https://doi.org/10.1371/journal.pone.0222954>

Referenser:

Mellouk N, Rame C, Naquin D, Jaszczyszyn Y, Touzé JL, Briant E, Guillaume D, Ntallaris T, Humblot P, Dupont J. Impact of the severity of negative energy balance on gene expression in the subcutaneous adipose tissue of periparturient primiparous Holstein dairy cows: Identification of potential novel metabolic signals for the reproductive system. PLoS One. 2019 Sep 26;14(9):e0222954.

Kontaktinformation

Theodoros Ntallaris, Klinikveterinär, Universitetsdjursjukhuset, Telefon: 018-67 14 24
E-post: theodoros.ntallaris@slu.se

AKTUELLT FRÅN LIVDJURSFÖRMEDLINGEN

– FRÅN UPPBUNDET TILL ROBOTSTALL MED LÖSDRIFT

Förra året förmedlades det 289 djur via SRB-Föreningens livdjursförmedling. Hittills i år har 166 djur förmedlats och det finns under hösten god tillgång på dräktiga kvigor till försäljning. En av dem som nyligen köpt sina djur via SRB-Föreningens livdjursförmedling är familjen Qvist på Däveland Lantbruk i Fjällbacka, en dikobesättning som ställt om delar av produktionen till mjölkkor. Efter kontakt med SRB-Föreningens livdjursförmedlare Bernt Ljungqvist kunde efterfrågan matchas med djur på Majnegården utanför Falköping.

FRÅN FÖRSTA KONTAKT TILL LEVERANS

Vid första kontakten med säljande besättning gör Bernt en kartläggning av besättningen och dess djur, för att kunna matcha köpare och säljare. Generellt tittar Bernt på avkastning, hälsotillstånd, juverhälsa och dräktighetsresultat och mer konkret på bra ben, starka klövar, bra juver och funktionella kroppar. Bernts motto "en ko ska må bra av att mjölka mycket" går som en röd tråd genom urvalet.

Efter första kontakten följer ett besök i säljande besättning för besiktning av djuren. Allt för att säkerställa en hög kvalitet på djuren som går iväg.

Djuren som flyttade västerut från Falköping till Fjällbacka delades upp på tre omgångar och levererades under cirka två månaders tid. Första lasset var dräktiga kvigor och kor, vid andra var det de lakterande djurens tur och till sist fick yngre djur och

dräktiga kvigor kliva på transporten. Utöver Bernts kriterier vid urvalet av djur hade djuren på Majnegården NTM framtaget via genomiska tester.

OMSTÄLLNING I NYA BESÄTTNINGEN

Djuren som levererades till Fjällbacka hade tidigare stått i uppbundet stall och ställdes inför utmaningen att anpassa sig till lösdrift med robot. För att underlätta för de första djuren som anlände hade familjen Qvist köpt in några stycken djur från en annan robotbesättning som skulle "lära upp" djuren från Majnegården. Detta föll väl ut och erfarenheterna generellt har varit att de tidigare uppbundna korna har anpassat sig bra vid den nya mjölkningsrutinen och att de kom snabbt igång mjölkningen. De inköpta djuren hade från början en god juverhälsa med låga celltal och detta har den nya besättningen kunnat upprätthålla, trots en flytt till en ny miljö och stall. De goda resultaten beror förmodligen på tidigare och nuvarande ägares noggrannhet tillsammans med Bernts fokus på juverhälsan. Utmaningen som varade de första dagarna var att få korna att lägga sig i liggbåsen, men med lite vägledning från både andra kor och personal kom de snart underfund med var de bäst och skönast vilar.

SRB-Föreningen gläds åt att bra kor och kvigor från en välskött besättning får fortsätta producera i en ny fin besättning!

Sista kvigan som lämnade Majnegården gick till SRB-Föreningens ordförande Robert, som ser fram emot att arbeta med Sere nasläktet.

Korna som har gjort sig hemmastadda i den nya besättningen

Alla verkar vara nöjda med affären – säljare, köpare och kviga

Är du intresserad av att köpa eller sälja djur, små som stora poster, är du välkommen att kontakta Bernt Ljungqvist på livdjursförmedlingen. Kontaktuppgifter på SRB-Föreningens hemsida.

SRB-FÖRENINGEN UTLYSER EN **FOTOTÄVLING!**

Foto: Östergrytinge

Foto: Marie Arvidsson

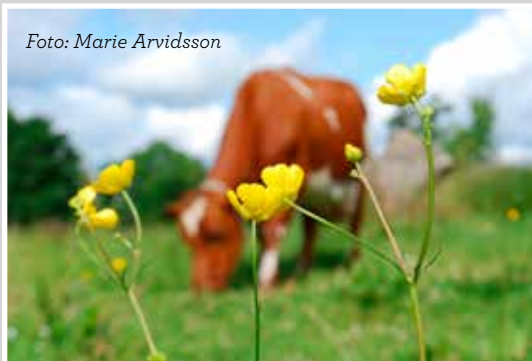

Foto: Ola Hallgren

Foto: Mona Tiverman

Foto: Adam Jacobsson

Foto: Bengt Håkansson

Har du några riktigt fina kort på SRB-kor, kvigor, kalvar eller tjurar som du skulle vilja dela med dig av? Under december månad kan du skicka in dina bästa bilder till föreningen och vinnarna kommer att presenteras både på sociala medier samt i SRB-bladet nr.1 2021. Första priset är sex stycken SRB-muggar, andrapris är valfritt plagg ur SRB-shopen samt tredjepris en goseko/ slips och vattenflaska. Fjärde till tiondepris är pennor, smörknivar och doftkor.

Föreningen önskar efter avslutad tävling att använda de fina bilderna i marknadsföringssyfte av SRB, självklart med namn på vem som tagit bilden.

LÅTER DET SOM ETT ROLIGT UPPDRAG?

Skicka dina fina kort och var med och tävla om fina priser! Varje deltagare kan ha flera bidrag.

BIDRAGEN SKICKAS TILL

maria.eriksson@srb.foreningen.se

Senast den 31/12 2020

Under hösten 2019 förmedlade SRB-Föreningen över 140 kvigor och kor till Vankiva i Skåne, där man var i full gång att utöka besättningen. En somrig dag i september besökte SRB-Föreningens konsulent Maria och livdjursförmedlare Bernt besättningen för att kolla in det imponerade bygget samt att följa upp djuren som förmedlats dit.

GÅRDEN

Vankiva Gård ägs av Hans Johansson och hans son Christoffer Johansson arbetar som driftledare. Från första början bedrev Hans och hans två bröder besättningen som bestod av 900 sugor i integrerad besättning, 700 – 800 hektar växtodling och 300 mjölkkor. Under 2014 delade man upp besättningen på de tre produktionsgrenarna och mjölkbesättningen blev kvar i Hans ägo. Positivt med detta var att det blev lättare att hålla fokus med bara en gren. Tidigare hade Hans endast svarta kor, men 1998 fick han den första röda kon av de anställda som födelsedagspresent och idag står SRB för cirka 20 % av djuren på gården. Den 5 november 2019 stod de nya ladugårdarna färdiga och i februari 2020 var det fullt i stallarna. SRB-Föreningen förmedlade 144 SRB-kvigor och kor från sex olika besättningar och totalt har Vankiva köpt in cirka 300 djur. Christoffer tycker att inslussningen av djuren har gått bra, men såklart att det blir lite av en utmaning när det är många djur som ska in i besättningen och systemet under en kort period.

DJURFLÖDE

Gården har idag cirka 1 300 djur totalt. Alla mjölkande

djur finns i de nya stallarna, som är belägna på andra sidan av väg 117 och järnvägen från den ursprungliga gården. I de gamla stallarna finns sinkor och kalvar, 600 – 650 djur totalt. Varje månad föds det cirka 60 kalvar på den nya anläggningen, och flyttas strax därefter till den gamla gården. Tjurkalvarna säljs varannan vecka och kvigkalvarna stannar kvar tills de är 12 – 14 månader gamla och därefter flyttas de till ett kvighotell. Kvigorna semineras och dräktighetsundersöks där och kommer tillbaka till Vankiva när de är bekräftade dräktiga. Vad gäller korna, semineras cirka 50 stycken per månad. Semineringen sker i semineringsavdelning, två gånger om dagen – morgon och eftermiddag. Christoffer gör alla semineringar själv. Han tycker det är roligt, men det gör också att han aldrig är ledig. Han skrattar och konstaterar vidare att nackdelen med att seminera själv är att det inte finns någon annan att skylla på när semineringsarna inte blir som han planerar. Fertilitet är en av de viktigare delarna på gården och idag ligger dräktighetsprocenten på samma nivå som innan nybyggnationen.

Varje vecka sinläggs 15 – 16 kor och dessa flyttas över till separat stall för att inte påverkas av bland annat ljudet från mjölkmaskinerna. Sedan mjölkas de morgon under måndag, onsdag och fredag. Varje fredag kör man 1 – 1,5 last med djur över till den gamla gården där de får gå tills de har 2 – 3 veckor kvar till kalvning. Innan kalvningen körs de tillbaka till den nya anläggningen. Kalvningen sker i storkalvbox, ett system som Christoffer är mycket nöjd med. Det finns dock ibland en utmaning med denna typ av system och det uppstår när det är flera kor som kal-

vat under natten. Christoffer skämtar att det vid dessa tillfällen underlättar att ha olika raser och färger på djuren. Och på tal om de olika raserna nämner han att han ser en skillnad mellan dem och att de röda korna har en större moderskänsla, vilket han uppskattar. En annan lite märklig detalj han lagt märke till är att de röda, till skillnad från de svarta kalvarna, nyser upp slem från luftvägarna strax efter kalvningen.

Kalvningsboxarna på Vankiva

Korna är uppdelade i fyra grupper om cirka 150 kor per grupp med 600 liggplatser totalt. Uppdelningen av djuren är enkel och tydlig och det märks att man gillar och arbetar mycket med struktur, logistik och flöde.

UTFODRING

Vid den här tiden av året ges korna gräsensilage, HP-massa, halm, drank, koncentrat, mineraler och salt. Man odlar 210 hektar vall och 100 hektar majs. Just vid tidpunkten vid besöket hade man slagit tredjeskörden som låg i fina strängar utanför ladugården. I kraftfoderstationerna i lösdriften går det åt cirka fem ton kraftfoder per dag och med dessa sparar de 10 – 12 % foder i jämförelse med en fullfoderlösning.

Korna med utsikt över de nyslagna fälten

MJÖLKNING

Mjölkningsen sker via en karusell från DeLaval. Karusellen är kopplad till två tankar som rymmer 40 kubik per styck och dessa töms till bil med släp varannan dag. I processen med planering av tankar har mejeriet varit med och utformat dem och dess placering, som är på gaveln på ett av husen. Tankarna kyls med vatten och mjölken är 4°C när den lämnar tanken.

Karusellen som har 50 platser snurrar tre varv per timme och mjölkar 160 – 170 kor under denna tid. Inget kraftfoder serveras i karusellen och i stället använder man påfösargrind till ungefär sista hälften av korna som mjölkas. Innan korna kliver av karusellen passerar de en sprayrobot. Mjölkningsen tar ungefär fyra timmar inklusive tvätt och övrigt arbete runt om. Till mjölkningsen har de sex personer anställda via bemanningsföretag och vid varje mjölkning är det två personer som mjölkar och en person som driver korna. Totalt sett har gården 10 anställda. Första mjölkningsen drar igång klockan 4 på morgonen och sedan mjölkas korna igen klockan 12 och till sist klockan 20.

Mjölkkarusellen med plats för 50 kor

För mjölkkarusellen anser man att man har samma avelsmål som en robotbesättning – en bra spenplacering samt vikten av snabbmjölkande kor. En intressant detalj Christoffer berättar är att de röda korna är de som är mest alerta och vakna vid mjölkning och de första 10-15 platserna domineras nästan alltid av röda damer i karusellen.

PRODUKTION

Besättningen har idag en produktion på 11 300 kg ECM, men då är att ha i åtanke att 50 – 60 % av korna är förstakalvare. I april månad detta året hade Vankiva uppnått 11 000 kg ECM under tre månader i rad och fick ta emot tårta från Växa för denna prestation. Målet besättningen har är att nå upp till 7 miljoner kg mjölk per 730 stycken årskor.

LYNNE

Det märks att lynnet är av stor vikt i besättningen och vid rundvandringen är det så tyst och lugnt i stallarna, trots den stora mängden djur. Christoffer värderar kor som är drivna och framåt, men ändå har ett lugn. I och med inköpen av så många djur har de även fått erfara många olika typer av lynne och att det skiljer sig mycket mellan djur från olika besättningar. På Vankiva lägger man även fokus på lynnet vid aveln och man väljer alltid tjurar med minst 100 i lynne. I och med detta har man sett en positiv utveckling över tid. Avelsarbetet och att man i besättningen rör sig mycket bland djuren är nog starkt bidragande till den lugna atmosfären i stallarna. För övrigt har man lagt ansvaret för aveln och för dialog med Kjell Johansson på Växa.

En lugn och tyst atmosfär hos korna på Vankiva en tisdagseftermiddag

Fyra skönheter på rad

FRAMTIDSPLANER

Christoffer och hans familj har i och med det nya bygget en intensiv tid bakom sig, men ändå finns det planer för framtida projekt. Näst på tur är en gödselbrunn och sedan ett kalvstall, för kalvar upp till fyra månaders ålder. Det finns även planer för att anställa en förman, för att avlasta Christoffer. Även om han brinner för det arbete han gör så medger han att det varit intensivt och att det har blivit många timmars arbete. Men, att hitta någon som har djuröga, kunskaper och kompetens inom ekonomi, teknik och ledning av personal är klurigt.

TIPS VID NYBYGGNATION

Med bygget så nära i minnet reflekterar Christoffer om processen som varit. Han berättar att det är svårt utifrån skisserna att visualisera hur verkligheten skulle bli i slutändan. De har varit på studiebesök på några ställen innan de började skissa men hans tips är att det är bättre att besöka få och bra ställen framför många. Fler besök ger fler olika lösningar och det är lätt att det blir rörigt med alla olika möjligheter. Något han hade gjort annorlunda vid uppstart är att vara dubbelt så många personer vid de första mjölkningarna. Det tar mer tid och är mer slitsamt än vad man kan tänka sig! En gyllene regel verkar vara att det tar tre – fyra dagar innan produktionen är uppe i ursprunglig nivå. Kan tyckas kort i sammanhanget men väl värt att ha med i bakhuvudet de första dagarna med mycket hårt arbete.

ARBETSSÄTT

Christoffer och hans far Hans är likasinnade vad gäller arbetssättet och kanske är det en av framgångsfaktorerna för Vankiva Gård. Fokus på effektivitet, struktur, vikten att ha koll och att aldrig slappna av går som en röd tråd genom hela besättningen. Djuren är fina, grupperna är väl ordnade, stallarna är rena och välskötta och man ser raka linjer och symmetri över byggnaderna – ingenting lämnas åt slumpen! Christoffer anser sig själv som en statistknörd och håller koll på produktionen genom att samla data, göra kurvor och prognoser. Både far och son gillar att ha folk runt omkring sig och samarbetar gärna med andra runt omkring sig, bland annat för att vid tillfällen lösa personalfrågan.

SRB-Föreningen är glad över att ha fått vara med och skickat så många SRB-kor och kvigor söderöver och att de fått ett nytt fint hem på Vankiva Gård, där de ser ut att trivas i den nya välskötta besättningen. Bernt och Maria tackar för besöket och på återseende!

Ett av de förmedlade djuren till Vankiva, i kalvningsavdelningen och solskenet

DIGITAL UTSTÄLLNING

Välkomna att delta i SRB-Föreningens digitala utställning som kommer att genomföras under höst och vinter 2020/ 2021!

I och med att alla planerade fysiska utställningar har ställts in tänker SRB-Föreningen nytt och vill bjuda in till en annorlunda utställning. Har du några fina djur du vill ställa ut och har möjlighet att filma dem hemma på gården så finns nu en chans att få visa upp dem via digitala kanaler.

På SRB-Föreningens hemsida finns det en manual samt länk till instruktionsfilm på hur djuren ska visas. Maxlängd på filmerna är en minut per djur. Sista anmälningssdag för anmälan samt att skicka in filmen är 8 januari 2021. Efter föreningen har fått in alla anmälningar och filmer kommer klasserna att upprättas. Anmälningssblankett finns på SRB-Föreningens hemsida under "Digital utställning" i menyraden längst upp.

Filmerna som skickas in till tävlingen kommer att länkas på SRB-Föreningens hemsida till Youtubekanal, och blir därmed offentliga. Innan filmen publiceras kommer den att förhandsgranskas av föreningen för att säkerställa standard på både film och djur. SRB-Föreningen förbehåller sig rätten att neka att publicera filmer av dålig kvalitet.

Anmälningssavgiften per kviga/ ko är 200 kronor. För extra hjälp med filmredigering kontakta föreningen.

Vill man vara med och rösta på djuren i utställningen skickar man ett e-mail till maria.eriksson@srb-foreningen.se. Märk ditt mail med "Röstning digital utställning 2020". En röst per person.

Vinnarna kommer presenteras vid föreningens och klubbarnas vårmöte i mars 2021 då prisutdelning kommer att ske.

Domare: Mirja Koljonen

FÖR FRÅGOR OCH RÅD:

Anja: 0709-61 21 86

Patrik: 0703-49 97 35

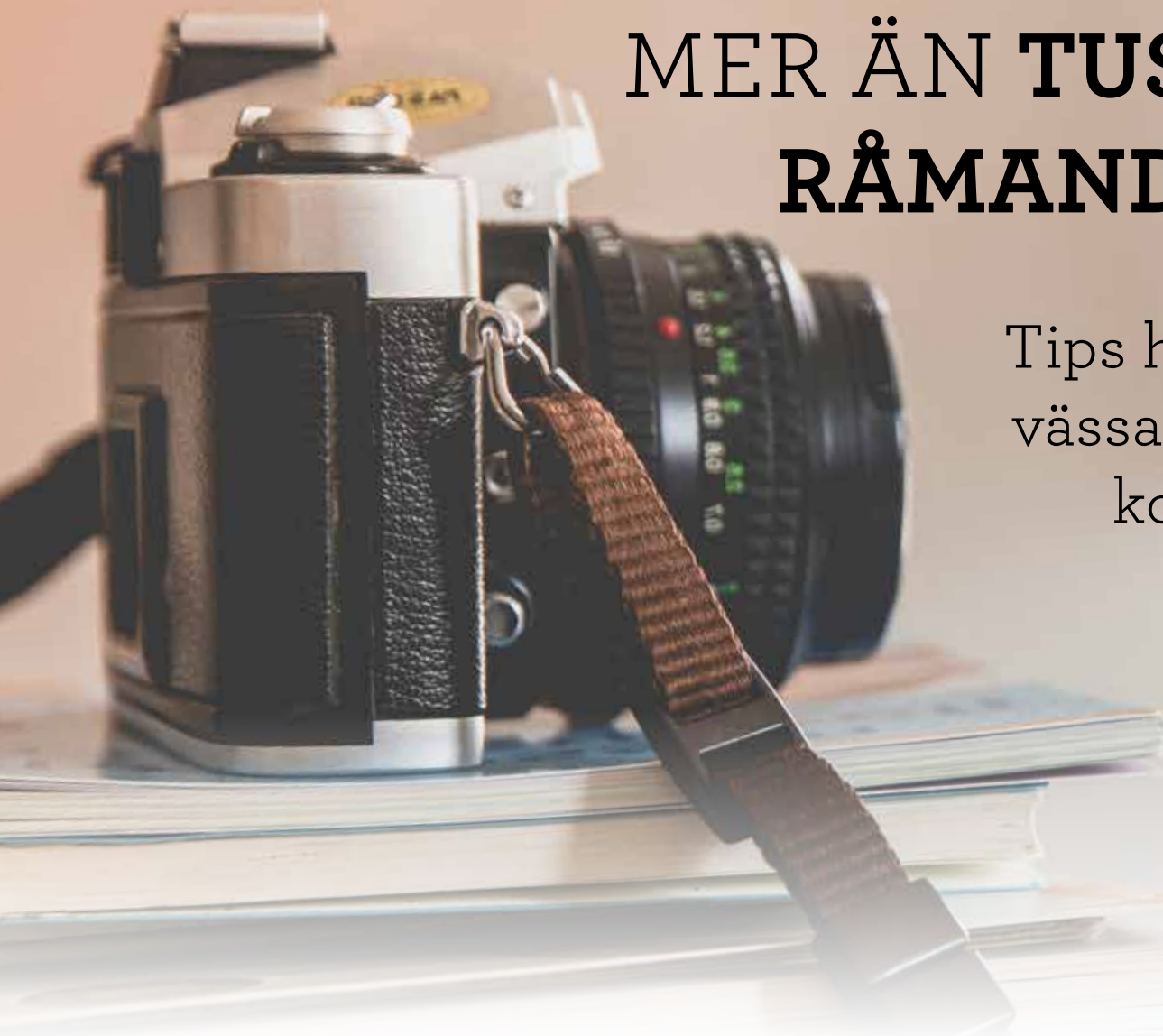
Maria: 0706-62 67 98

Hoppas att så många som möjligt vill vara med och ställa ut i en ny och rolig form – välkommen med din anmälan!

EN BILD SÄGER MER ÄN TUSEN RÅMANDEN

Tips hur du
vässar dina
kofoton

I samma takt som sociala medier och mobiltelefoner med inbyggd kamera har exploderat i användning har antalet fotografier med kor ökat i alla koälskares bildarkiv. Det är riktigt roligt att gå igenom gamla bilder och se hur djuren utvecklats år från år. Vi dokumenterar och delar våra favoriter, deras galna upptåg och missöden med kollegor, i många fall över hela världen. När det handlar om att lyfta fram favoriten och alla hennes kvaliteter kan du ofta tjäna på att tänka till och ta ett par extra bilder för att verkligen få med hennes företräden och minska eventuella svagheter.

Viss inspiration kan hämtas från professionella fotografier av tjuvar och tjurmödrar, även om du inte har ett fyra personers medhjälpsteam i ladugården/på betet så kan det vara till hjälp att veta tanken bakom de olika strategierna. I dessa sammanhang fotograferas alltid kon från dess högra sida, detta är en tradition som stammar från utställningsringen där domaren huvudsakligen ser kon från höger. Vid foto i utställningsgrimma ser det också prydligare ut att grimskäft och visare hamnar i bakgrunden. Traditionen att fotografera från höger gör att det kan ses som ett försök att dölja en brist att i stället fotografera kon från vänster sida på ett

poserat foto. Vill du på ett mer avslappnat foto få kon att se djupare ut är vänster ändå ett bra alternativ. Att ställa djurets framben högt är en strategi för att få djuret att sträcka på ryggen, räta på benen och rätta till korsvinkeln. Om du ser en bild där framdelen pallats upp väldigt högt kan det vara läge att dra öronen åt sig och fundera på vad det egentligen är man försöker dölja.

De bästa bilderna får du enklast på bete där kon går avslappnat och betar (särskilt viktigt om kon är grund i kroppen att hon står avslappnad med huvudet sänkt), då har du gott om tid att röra dig runt och hitta den bästa vinkeln. I dagens digitala värld är det en fördel att ta många bilder så du har många att välja på för att hitta en riktigt bra. Vintertid är en hink kraftfoder ett hjälpmedel för att kunna fotografera i lugn och ro. Tänk på att kon ska vara ren för att visa sig (och dig) i bästa möjliga ljus. Vill du snabbt fixa till ett höstlurvig djur, men du inte vill eller anser det lämpligt på grund av stalltypen att klippa hela djuret så kan klippning av juver, svans, lår och hals göra stor skillnad. På kvigor kan det vara bäst att stanna vid bakpartiet för att hon inte i vinterpälens ska ge intrycket av ett lejon.

En ko fotograferad från sidan ska stå med bakbenet närmast fotografen lätt framåt så att bakjuvret kan ses i bild, om benet i stället riktas bakåt döljs bakjuvret och eventuella svagheter i framjuver och juverbalans accentueras. Om du i stället fotograferar en kvinga ska hon stå med öppen benställning, det vill säga benet närmast fotografen rakt ner eller lätt bakåt. Detta får henne att se lite längre ut och framhäver en stark länd.

Sjättekalvaren 1003 Lilja visar vikten av korrekt benställning

Om kons bästa egenskaper är juver och ben, men lite sämre kropp, kan hon med fördel fotograferas snett eller rakt bakifrån. Normalt sett står man rakt vid sidan av juvret men siktar mot mitten av kon, det vill säga svagt bakifrån. Huka dig gärna lite för att få en bra vinkel på bilden, särskilt om du är lång eller djuret litet.

En mycket viktig sak att ha i åtanke är att du bör undvika att ta bilder där djuret vrider huvudet och tittar mot dig. Det är mysigt med tama och nyfikna djur, men den här vinkeln får i bästa fall djuret att se lite lätt oproportionerligt ut och värsta fall som ett typiskt vanvårdsfall med jättehuvud och ingen kropp. Om du vill visa kons ansikte så fota hellre rakt framifrån. Oavsett i vilken vinkel du fotograferar ifrån så är det positivt om du kan få djuret att vinkla sina öron i färdriktningen, vilket ger djuret ett alertare uttryck. Vid professionella fotograferingar åstadkoms detta med en bandspelare med inspelade ljud från kalvar. När du fotograferar hemma räcker det att ha tur och fotografera i rätt ögonblick. Har du någon med dig kan den försöka fånga djurets uppmärksamhet för att få öronen åt rätt håll.

Fjärdekalvaren 1204 Majros visar vikten av att hålla huvudet åt rätt håll

Se upp med olyckliga skuggor beroende på hur ljuset faller. Under sommaren på bete kan du gärna passa på att fotografera i morgon- eller kvällsljus, det ger en härlig lyster och skapar en annan stämning på bilderna.

Sist men inte minst, även om fotot är avsett att visa upp dina djur, ta ett mentalt steg tillbaka och fundera på vad du mer visar upp på bilden. En upptrampad hage, smutsig lösdrikt, högar med ensilageplast och dåliga staket tar mycket från bilden av ditt fina djur och det riskerar att kasta skuggor över både dig och branschen så var lika noga med var bilden tas som hur.

Låt oss alla hjälpas åt att fylla alla sociala medier med våra fantastiska SRB-djur visade från sin bästa sida.

Anja Dalhög

LASSE I LEABO

Föreningen har nåtts av det tråkiga beskedet att Lars Josefsson har gått ur tiden. Lars låg bakom vandringpriset "Lasse i Leabo" som årligen delas ut i Jönköpings SRB-klubb. Priset tillfaller den besättning som har minst 75 % SRB-kor och vars avkastning är högsta i nuvarande Jönköpings län vad gäller kg smörfett. Vandringpriset skänkte Lasse till Jönköpings läns SRB-klubb vid dess 40-årsjubileum, och första priset som delades ut var 1998 och gick till Gunilla och Roland Larsson, Karsäng, Lekeryd. Gun Gustavsson, Växa som arbetade med Lasse i många år minns tillbaka:

"Hej det är Lasse-dags för provmjölkning i morgon." Så lät det i telefonen hos bönderna när Lasse budade provmjölkning till "sina bönder". Lasse var anställd av Skara Semin och arbetade som kokkontrollassistent och hade sin krets i Västbo. Han hade kontoret i hemmet för innan det var dags att ge sig ut på runda för att hämta mjölkprov, märka kalvar och göra foderstat, så skulle Lasses egna SRB-kor mjölkas och utfodras. Det blev ofta långa arbetsdagar men Lasse var alltid på gott humör och hade alltid aktiviteter på gång. Det var inte bara SRB avel som låg Lasse varmt om hjärtat – i Leabo har det fötts upp många hundvalpar av tax, men även fjordhästar som också var ett intresse och som kördes i par ibland. I slutet av sitt yrkesverksamma liv var det juverhållsovård och mjölkmaskinstestningar som var arbetsuppgifterna och då blev arbetsområdet större delen av Jönköpings län. När Lasse blev pensionär var han den siste kokkontrollassistenten i området. Under åren hade det blivit samkörning då mjölkbilen tog med mjölkproven och seminpersonalen hjälpte till med det som behövdes vid sina besök och numera sköter lantbrukarna det mesta själva vid provmjölkningen. För

Lasse vid sin pensionering

Lasse var det obligatoriskt att plocka blåbär, ofta ihop med arbetskamraten Bernt och det är åtskilliga liter de plockat tillsammans under de 35 år de varit ute i skogarna. Jakt var ett viktigt inslag i Lasses liv liksom att odla och ta vara på det för att äta under vintern. Körsång var en annan fritidsaktivitet han uppskattade. Lasse i Leabo var en omtyckt och uppskattad person, nästan "en inrättning" i bygden och som nu lämnat oss.

**SRB-FÖRENINGEN VILL RIKTA ETT STORT TACK
TILL LRF, VÄXA SVERIGE OCH VRETA KLUSTER OCH
ALLA MEDARBETARNA PÅ PLATSERNA NEDAN!**

För engagemang, lokaler och teknisk utrustning till
SRB-Föreningens digitala årsstämma den 4 augusti!
Tack vare er hjälp kunde medlemmar mötas upp och
stämman genomföras semindigitalt som vi önskade!

LRF i Skara, Karlstad, Jönköping,
Falkenberg och Linköping

Växa Sverige i Borlänge och Bollnäs

Vreta Kluster i Linköping

AVEL HAR ALLTID FASCINERAT MIG

Som den nya produktchefen för VikingCross blir Hielke Wiersma ansvarig för utvecklingen av VikingGenetics korsningskoncept.

Hielke har jobbat i Viking-familjen sedan 2008, allt från avelsrådgivare till exportsäljare av både doser och livdjur.

"Denna gång blir mitt uppdrag vid VikingGenetics bland annat att se på hur vi kan utveckla korsningskonceptet tillsammans med våra ägare och våra övriga samarbetspartners runt om i världen", säger han. Hielke bedömer att det finns stor potential för korsning i olika delar av världen och säger: "Till exempel, på marknader som främst bygger på bete, har vi tre mjölkkoraser som passar riktigt bra tillsammans. Här önskas lite mindre kor som är friska med god reproduktion. Vi måste utnyttja den potentialen".

Det kommer bli många besök hos kunder runt om i världen. "Jag hoppas kunna ta med kunskap hem som kan vara till inspiration för den svenska lantbrukaren" säger han och fortsätter, "den insats vi gör på exporten, skall fortsatt säkra genetik i världsklass till ett bra pris för våra ägare i Sverige, Finland och Danmark".

Hielke kommer inte missionera för korsning; "Det finns dokumenterade, positiva ekonomiska resultat med korsning av mjölkkor som jag relaterar till. Men det är upp till den enskilda producenten att värdera om det är något som passar in i företagets strategi".

När Hielke frågas om alla ska börja korsa, säger han: "Förhoppningsvis kommer vi inte i en situation där alla korsar" säger han och fortsätter: "Baserat på de danska och internationella studier som har gjorts finns det tydliga bevis för att det finns en ekonomisk vinst från korsning, även i besättningar med hög managementnivå. Men grunden för bra resultat med korsning kräver en fortsatt starkt fundament – och det är de renrasiga djuren!"

Speciellt våra VikingRed tjurar är eftertraktade till korsning över

stora delar av världen – från stora högpresterande besättningar i USA till gräsbaseerande system på Nya Zeeland – blir våra röda tjurar använda på grund av sina hälso-, kalvnings- och fertilitetsegenskaper. "Vi har världens bästa röda population och som vi ska vara stolta över, säger Hielke och fortsätter: "Det är inte utan anledning att 90 % av våra exporterade doser går till korsning – det är en ras som lyckas bidra med grundläggande egenskaper i korsningskonceptet.

Hielke har ett tätt samarbete med Jakob Voergaard, som är produktchef för VikingRed, som han även är backup för och förklarar: Jakob och jag är varandras backup för att säkerställa att arbetet kan fortsätta om någon av oss inte är närvarande.

Hielke är 33 år och är född på en mjölgård i Friesland i Holland, där hans föräldrar Johannes och Wietske hade 45 kor. Men då familjen inte kunde se någon utvecklingspotential i Holland beslutade de att flytta till Danmark för att driva mjölkproduktion. "Till en början utvärderade även mina föräldrar Kanada, men valde Danmark för det var närmare Holland", säger Hielke.

Hans föräldrar, Hielke och hans tre bröder kom till Danmark, då han var sju år gammal. Han växte upp omgiven av kor och var i tidig ålder aktiv i arbetet på gården. "Intresset för avel kom på allvar in i bilden då jag skulle välja tjur till den kviga jag hade köpt av min far", säger han och minns en tid då han känner sig stolt över att, nio år gammal, ha köpt en kalv av sin far. "Sedan den gången har intresset för aveln alltid varit där", säger Hielke och fortsätter: "Det är fascinerande att se hur vi kan hjälpa till att flytta resultaten med hjälp av aveln!"

Hielke bor på Jylland nära Herning och är gift med Randi och har en dotter, Maddie på 4 år och en son, Christian på 1 år.

GENOMISK ANALYS

Det är viktigt att vi fångar upp de bästa djuren i våra besättningar. Om du vill vara säker på att inte missa något djur är det därför bra att provta alla nyfödda kvigor i besättningen. På köpet fås mycket bra information om det unga djuret vilket underlättar vid val av tjur då kvigan semineras. När det är dags att beställa nya öronmärken, underlättar det att beställa TST-märken och för ändamålet rätt tång. Ett tips om mycket kött används i besättningen kan vara att ha

en annan nummerserie för kötttraskvigor och kvigor som är tvilling med tjur, då "slösar" du inte med TST märken i onödan. Oberoende vilken metod som används så görs beställningen i MIN GÅRD där även priserna står, se nedan. Kom ihåg att ett genomiskt prov ger en god indikation på "vad ögat inte ser".

Text: Kristina Pershagen Samuelsson och Kicki Markusson

1

Gå in på www.vxa.se och logga in på MinGård.

4

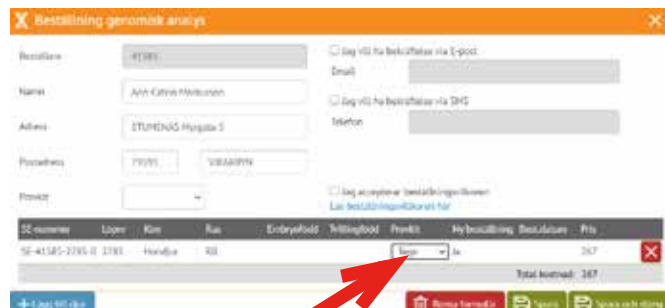
Klicka på DNA-strängen.

2

Gå sedan till kon i listen och välj "Händelser och listor"

5

Välj provtagningsmetod. Spara och stäng.

3

- Leta reda på aktuellt djur, klicka på djuret så att det hamnar i korgen.
- Klicka sedan på korgen.

VikingGenetics söker fler besättningar till GenVik-projektet. För att ansluta till programmet måste man vara med i Kokontrollen, veterinärbehandlingar och klövregistreringar måste vara registrerade i Kokontrollen samt att man exterjörbedömer sina förstakalvare.

För mer information; kontakta Charlotte Andersson på VikingGenetics: chald@vikinggenetics.com och 070-582 67 80.

FRÅN: KONSULENTEN

Vi lägger nu en bra sommar bakom oss och blickar framåt med ny energi för höst och vinter! Sommaren verkar skördemässigt varit till belåtenhet för många lantbrukare i många delar av Sverige, vilket ger ett bra avstamp och start inför hösten. Även för oss andra som inte driver lantbruk har sommaren varit riktigt bra! I min familj gillar vi att hemestra i Sverige under somrarna och vi har hunnit med många härliga utflykter!

Den 4 augusti sattes föreningen på tekniskt prov då årsstämman genomfördes – i år digitalt. Upplägget var att minimera de fysiska kontakterna men ändå att ge möjlighet till viss social kontakt genom att mötas upp på sju orter i mindre grupper. De som inte hade möjlighet att mötas upp kunde koppla upp sig på länk hemifrån. Cirka 70 personer deltog på mötet vilket vi är glada för! Läs mer om den digitala stämman i artikeln på sidan 4-6.

I början av augusti genomfördes som planerat en ny avelsvärdering och lite som en milstolpe infördes sparade foder i NTM. För mig som kommer från grisbranschen ser jag fodereffektivitet som en självklarhet i ett avelsmål då kostnaden för fodret är av en betydande del i ett lantbruk. Dock har olika djurslag olika förutsättningar för registrering, men oavsett är det här en bra start för korna! Som nämnts tidigare har sparade foder lagts in med en vikt på 0,13 för de nordiska röda raserna och för augustikörningen av avelsvärderingen baserades sparade foder på endast avelsvärden för underhållsbehov. I novemberkörningen av avelsvärderingen hade även avelsvärden för metabolisk effektivitet lagts till sparade foder och värderingen är nu komplett, även om man behöver mer data in i systemet. Man beräknar att en enhet sparade foder motsvarar 9,8 kg ts per ko och år.

I september deltog SRB-Föreningen i möte med Styrgrupp avel. Gruppen består av representanter från rasföreningarna, VG, Växa, Skånesemin och SLU. Då sparade foder precis var inkluderat i NTM så föll det sig naturligt att fokus låg på dessa delar. Man informerade bland annat om att man installerar CFIT, teknik som registrerar konsumerat foder, i en röd besättning i Danmark under 2020 och att ytterligare planeras att installeras under 2021. Detta är positiva nyheter i och med att data är grunden till all avelsvärdering och speciellt viktigt för en ny egenskap som sparade foder, där säkerheten blir bättre med ju mer data vi har.

Den 2 oktober träffades styrelsen för fysiskt styrelsemöte, första gången sedan februari. Ett uppskattat återseende, även om styrelsemöten fungerat bra via Teams resterande delar av året. Diskussioner fördes om kommande aktiviteter, VikingRed strategi, kontrollresultat, avelsfrågor etc.

Covid - 19 går inte någon obemärkt förbi och såklart påverkas även föreningens arbete av pandemin. Många av de träffar och möten som brukar ske så här års är inställda vilket frigör en del tid. Den tid som blivit "över" i höst har bland annat lagts på uppdatering av hemsida och medlemsregister, förenklningar och effektivisering av återkommande arbetsuppgifter och inte minst – en utredning om föreningens fakturering och möjlighet till att kunna skicka fakturor på andra sätt än post, vilket många efterfrågat. På den här punkten är vi på god väg! Håll utkik om mer information på hemsida och i sociala medier.

Föreningen anpassar som sagt verksamheten efter rådande omständigheter och två exempel på aktiviteter som vi ändå planerar, om än dock i annan form, är den digitala ut-

ALMANACKA

NOVEMBER-DECEMBER

Digital utställning

2021

19 JANUARI

Styrelsemöte

MARS

Vårmöte

ställningen (se sidan 25) samt ett vårmöte. Vårmetet planeras till mars 2021 och kommer genomföras med klubbarna denna gång. Föreningen planerar förmidlingen på ett antal platser runt om i landet, med webinarium och föreläsare. Eftermiddagen planerar klubben i området med till exempel studiebesök. Detta gör att vi ändå kan ses, i mindre grupper, och dessutom ökar tillgängligheten för fler som inte behöver resa långt. Vi hoppas på en stor uppslutning i ett nytt upplägg att ses!

Hoppas att ni får en riktigt skön höst!

Hälsningar, Maria

SRB-ARTIKLAR

Artikel	Pris inkl. moms (frakt tillkommer)	Antal / storlek
Gårdsskylt, enkelsidig, 600 x 600 mm*	750 kronor	
Gårdsskylt, dubbelsidig, 600 x 600 mm*	1050 kronor	
SKJORTOR/T-SHIRTS		
Ljusblå med SRB i rött på kragen	550 kronor	
Kakifärgad med SRB-logga	300 kronor	
V-ringad marinblå tröja med SRB-logga	500 kronor	
Grå t-shirt med SRB-logga	150 kronor	
ÖVRIGT		
Slips	150 kronor	
Slipsnål med borstad silverfinish	130 kronor	
SRB-mugg – NY!	65 kronor	
Vattenflaska	25 kronor	
Goseko i plysch, 42 cm	80 kronor	
Doftko	10 kronor	
SUMMA		

*beställningsvaror och därmed något längre leveranstid

Har du önskemål om nya artiklar i SRB-shopen? Allt material beställs genom att kontakta Maria på e-mail: maria.eriksson@srb-foreningen.se eller på tel: 0706-62 67 98.

HÖJD AVGIFT FÖR UTSICK

Från och med 1 juni 2020 höjde föreningen avgiften för utskick till 15 kronor per utskick. Detta för att täcka kostnader med höjda avgifter för bland annat porto.

Spola din bästa kviga

Öka lönsamheten genom att få fler avkommor efter dina bästa hondjur eller använd embryoöverföring som ett snabbt och säkert sätt att få in nya kofamiljer i besättningen.

Vi finns över hela Sverige!

Kontakta oss så berättar vi mer och ger dig en offert.

www.vxa.se/embryoservice

